Sayısı 3 Kuruş

23 İkinciteşrin 1941
PAZAR
YIL: 25 * SAYI: 8562
İdare evi: Ankara C. Vakıt Yurdu
Telefon: İdare (24370), Yazı (21413)
Telg: İstanbul Vakıt—Posta kutusu:46

VAKIT

Sümer Bankın 942 faaliyetihazırlandı

(Yazısı 2 incide)

Millî iktısat bakımından bir cinayet

Yazan: ASIM US

...vet kaynaklarımızda bazan ...an'anelerin tesiriyle öyle is...r oluyor ki bir türlü izah e...yiz. Zira tahlil edilince bu ...israfların millî iktısat bakı...dan bir cinayet olduğunu tak...etmiyecek kimse yoktur; bu...la beraber göz göre göre de...eden fenalıkların önüne her ...ise geçilemiyor. Küçük yaş...kuzuların kasaplık hayvanlar ...nda kesilip satılması memle...imizde ötedenberi yer tutan ...iti itiyatlara misal olarak gös...ebilir.

...u günlerde meydan alan et ...ranı vesilesile dostlarımızdan ...bize bu acı hakikati hatırlat... Bu acı hakikat şudur ki her ...e doğum mevsiminde kuzular ...kiloluk olunca mezbahaya gö...lüp kesilir. Oradan taze et ...k kasap dükkânlarına gider. ...buki yedi kiloluk bir kuzu ...meyip de bir müddet daha ...lenmiş olsa en aşağı on dört ...luk bir hayvan olacağına gö... bu kötü usul yüzünden memle...her sene elli milyon ile yet...milyon arasında et kaybetmiş ...yor.

...htimal ki buradaki 50 - 70 mil... rakamlarını mübalâğalı bu...r olacaktır. Bu rakamlarda ...bir mübalâğa bulunmadığını ...mak için kasaplık hayvanlara ...statistiklerimize bakmak ye...; Mevcut istatistiklere göre, ...senesinde Türkiyedeki ko...rın mikdarı 14,800,000 dir. ...k koyun ancak damızlık ola...muhafaza edildiği için bunla...n aşağı 12 milyonu dişidir ve ...m mevsiminde mutlaka kuzu...aktır. Bunların da 2 milyonu ...f olmağa mahkûm farzedilse ...alka 10 milyon kuzu yaşıya...tır. On milyon kuzu 7 kiloluk...kesilirse 70 milyon kilo et ...r; kesilmez de bir müddet ...enirse her biri 14 kiloluk ka...hayvanı haline gelebilir ki bu ...urde memleketin umumî et ...ali 70 milyon artmış olur.

...iki kere iki dört eder derece...de açık olan bu hakikat kar...nda yapılacak iş bellidir: Hü...met memleketin her tarafında ...diyelerin köntrölü altındaki ...n mezbahalarda kuzu kesil...ini yasak etmelidir; gerekirse ...u için bir kanun çıkarılabilir. ...u tedbir kasaplık olarak kul...lan diğer hayvan cinslerine ...mil olunabilir.

...özün kısası gıdalık maddeler ...ranı dünyanın her tarafında ...gün bir tehlike haline geldiği ...devirde küçük yaşta kuzu ...mek suretiyle yapılan et isra...na bu yıldan itibaren artık mem...ketimizde bir nihayet vermeli...

Yenice vapurunun torpillenmesine ait yeni malûmat

12 tayfanın boğulduğu zannediliyor

İki kaptan İstanbula hareket etti

Karadenizde Bulgar suları dahilinde torpillenerek batan 550 tonluk Yenice vapurunun batışına ait haberi dün vermiştik.

Hâdise etrafında bir taraftan resmî makamlar tahkikata başlamıştır.

Yenice vapuru bu ayın 3 ünde İsviçre namına üzüm ve incir yüklüyerek Burgaza müteveccihen limanımızdan ayrılmıştır.

Burgaza varan gemi, yükünü boşalttıktan sonra Burgazdan İstanbula getireceği kâğıt hamulesini almak üzere orada beklemeğe başlamıştır.

(Devamı Sa. 2 Sü. 4 de)

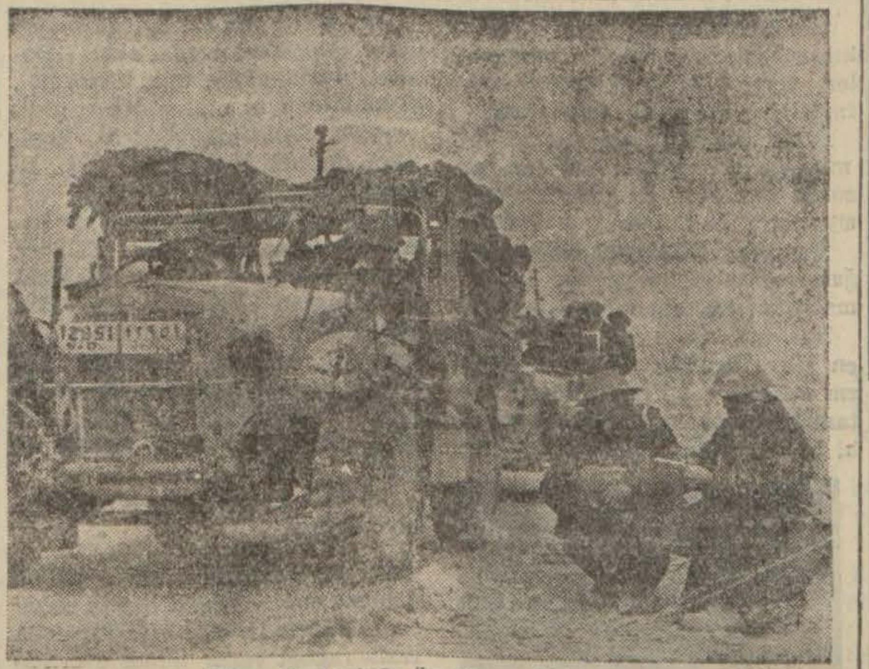

Libya Cephesinde İngiliz motörlü kıtaatı.

Hitlerle mareşal Peten

Yakında bir görüşme yapacaklar

Görüşmede Führerin Fransız donanmasını istemesi muhtemel görülüyor

İngiliz kaynaklarından verilen haberlere göre, Alman führeri Hitler mareşal Peteni yakında bir mülâkata çağıracaktır.

Hitlerle mareşal arasındaki görüşme işgal altındaki Fransız topraklarının bir yerinde olacaktır.

Vaşington kaynakları daha ileri giderek bu mülâkatta Hitlerin mareşal Petenden Fransız donanmasını istiyeceğini bildirmektedir. Ancak bu haberin kaydı ihtiyatla karşılanması yerinde olur.

— Raydo gazetesi —

Bulgaristanla Türkiye arasında

Demiryolu münakalâtı yakında başlıyor

Sofya, 22 (A.A) — Burada bildirildiğine göre Bulgaristan ile Türkiye arasında demiryolu münakalâtı yakında başlıyacaktır. Bu Türkiyeye deniz Avrupası memleketleri ile ticaret münasebetlerinin geçmesinden büyük kolaylıklar verecektir.

(Devamı Sa. 4 sü. 6 da)

Tank muharebeleri inkişaf ediyor

Almanların gedik açma teşebbüsü akim kaldı

—o—

Sidi ve Halfa

Arasında düşman kuşatılıyor

Kahire, 22 (A.A) — Umumî karargâhın bir tebliğinde, Fortcaputzzo, Gabrale, Rezeg arasındaki büyük bölgede şiddetli bir tank muharebesinde dünkü cuma günü inkişaf etmiş olduğu haber verilmektedir. Almanların garbe doğru gedik açmak teşebbüsleri akim bırakılmıştır.

Puningham, düşmanın takib ettiği tâbiyenin uygunluğundan tamamiyle istifade ederek esaslı zırhlı kuvvetlerini Almanların

(Devamı Sa. 4 sü. 1 de)

Libya cephesinde İngiliz ordusu harekete hazırlanırken

Üç mühim koordinasyon kararı

Pasta. Hamur tatlıları yapılması, satılması yasak edildi

Koşum hayvanlarının yiyeceği ve iplik getirtilmesi hakkında yeni kararnameler çıkıyor

Ankara, 22 (Hususi) — Pazartesi günü üç mühim koordinasyon kararı çıkacaktır. Bunlardan birincisi, buğday unundan ekmek, fırancala, makarna, şehriye, peksimet ve simitten başka şey yapılmasını, satılmasını, istihlâkini menetmektedir. Buğday unuyla zarurî ihtiyaç maddelerini karşılamak için pasta, gato, tatlı vesaire gibi lüks yiyecek maddelerin kullanılmasının, önüne geçilecektir. Lokantalarda ve evlerde hamur işleri bu hükümden istisna edilmektedir. Fırancaların yalnız hastalara verilmesi için icap eden tedbirler alınacaktır. Börekçi ve pastacılarda tevzi edilmiş unlar vardır. Kararname çıkınca bunları ellerinde bulunduranlar üç gün içinde mikdarlarını hükûmete bildireceklerdir. Bu karar buğday ununda ehemmiyetli tasarruf temin edecektir.

Pazartesi günü çıkacak ikinci kararnameye göre de, sonteşrin başından yeni mahsul çıkıncaya kadar koşum hayvanları için arpa ve yulaf ayda 45 kilo, koşulmıyanlar için 15 kiloya indirilmektedir. Küçük baş hayvanlar için arpa ve yulaf tahsis olunmamaktadır.

Üçüncü karar da hariçten her istiyen tüccarın serbestçe iplik getirtebilmesi hakkındadır. 95 sayılı koordinasyon kararındaki memnuiyet bu suretle kaldırılmaktadır.

Almanya bir konferans toplamak arzusunda

(Yazısı 4 üncüde)

ALMAN TEBLİĞİ

Şiddetli muharebeden sonra

Rostov şehri alındı

—o—

Moskovaya 85 kilometre yaklaşıldı

Berlin, 22 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının hususî tebliği:

General fon Kleist kumandasındaki seri kuvvetlerle Alman hücum kıtaları şiddetli muharebelerden sonra Rostov şehrini zaptetmişlerdir.

Alman kıtaları, bu suretle, mühim münakale yolları üzerinde bulunan kıymetli bir ticaret ve müstakbel askerî harekât bakımından fevkalâde ehemmiyetli bir mevkii işgal etmiş bulunmaktadır.

General Ritter fon Greim kumandasındaki hava teşkilleri, bilhassa büyük faaliyet göstererek bu zaferin tahakkukunda âmil olmuşlardır.

Berlin, 22 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Hususî tebliğ ile bildirildiği veçhile Geral fon Kleist kumandasındaki seri kuvvetlerle silâh altında bulunan

(Devamı Sa. 4 sü. 3 de)

Aktar apartmanında kuyuya atılan ceset dün çıkarıldı

Katil Haydarla kendisine yardım eden Mehmet Ali tevkif edildi

Haydar cinayeti İbrahim isminde birisine yüklemek isteyor?

Katil Haydar, Mehmet (Yazısı 2 nci sayfamızda)

Gördeste

Yardım Sevenler cemiyetinin

Yeni bir şubesi açıldı

Gördes, 22 (Vakıt) — Bugün Parti salonunda Gördes bayanları toplanarak yardım sevenler cemiyetinin bir şubesini açmışlardır.

Yardım işleri hakkında karar alındıktan sonra aralarında idare heyeti seçimi yapılmıştır. Reisliğe Sevim Gökkaynak, kâtipliğe Didar Kemeralp, muhasipliğe Mehat Öztürk, azalığa Sabiha Naile Kartal, Nazmiye Yücel seçilmişlerdir. Kendilerine muvaffakıyetler temenni ederiz.

SOVYET TEBLİĞİ

Moskova önlerinde

Muharebe misli görülmemiş bir şiddetle devam ediyor

—o—

Tulanın cenubunda

Sokak muharebeleri yapılıyor

Moskova, 22 (A.A.) — Sovyet öğle tebliği:

21 sonteşrin gecesi kuvvetlerimiz bütün cephelerde düşmanla muharebeye devam etmişlerdir.

Moskova harbi cehennemî bir şekil aldı

Moskova, 22 (A.A.) — Pravda gazetesinin hususî muhabiri, şimdi Moskova yakınlarında belki de asla görülmemiş derecede büyük bir meydan muharebesinin son şiddetiyle devam etmekte olduğunu söylemektedir.

Muharebeye bütün silâhlar iştirak etmektedir. Ruslar, her kaç

(Devamı Sa. 4 sü. 4 de)

benim köşem

yazan hakkı tarık us

yeni kararlar karşısında

dün akşamki radyo gazetesi koordinasyonun yeni kararlarını anlatırken nurettin artam'ın sesine sanki: "ne yapalım, çaresiz!,, dercesine bir eda, bir teessür geldi sandım. her halde halka bunun alınma zamanı gelmiş bir tedbir olduğu söylenmek istiyordu.

bana kalırsa bu bahiste ancak bir şey için söz söylenebilir: halkı tedbirin alınma zamanı geldiğine değil, alınmasının geçiktirilmediğine inandırmak için...

bugün işten artırmaya ne kadar mecbursak dişten artırmaya da o kadar mecburuz. harp hali iktısadının ne olduğunu bir büyük harp dershanesinde öğrenmiş olanlarımız bugün idare edenlerin başında değillerse idare edilenlerin başında bulunuyorlar. alınanlar şöyle bir yana, alınmasına ihtimal verilen her hangi bir korunma tedbiri olursa olsun onun mucib sebepleri fevkalâde bir halin mevcut olduğu ilân edilmekle söylenmiş demektir. itiraf etmelidir ki, bu kararları bugün yerinde görmiyecek bir bön adam varsa onu mazur gösterecek tek sebep bunların meselâ ışıkları gizleme tedbirlerinden hattâ daha evvel alınmaması olabilir.

çok şükür. her şeye rağmen türkiyede bir cennet ömrü sürüyoruz; fakat türkiye bundan daha çok bir bolluk içinde ve bütün imkânları avucunda tutan bir memleket de olsa aldığımız kısma tedbirlerinden daha ağırlarını almakta bir gün bile geç kalmamalıyız. dünyaya cehennem hali veren bir buhran başladığı akşam türkiye ufuklarında millî bir orucun hilâli doğmuş olur. bizim bir çok sıkıntı günlerimizde bizim müttefiklerimiz, bizim dostlarımız, bizim komşularımız bizi kaydetmemiş ol[illegible]lirler; gene de biz yaşayış tarzımıza vereceğimiz itidâl manzara[illegible] içinde çırpınan insanlık duygusuna beklediği sükûnu temin etmiş olmakla kalmayız, artıracağımız her madde zerresine milletçe d[illegible] ve [illegible]

(Devamı Sa. 4 sü. 2 de)

Şehirden Notlar...

Otomobil ve tramvay darlığından sonra

Kendisine muhtaç olduğumuz bir araba beygirile mülâkat

Karabasının önünde başı dü- oşulduğu eğri büğrü bir köy şük, gözleri hüzünlü, bakınıp bekliyordu.

Arada bir, canı sıkıldığını gös teren bir deprenişle ayağını yere sürtüyor; başını havalara kaldırıp burun deliklerini açarak iki yana sallıyordu.

Bulunduğu yer, bir meydan kahvesinin hemen yakınlarındaydı.

Sandalyemi bir az ileri çektim.

Hüzünlü gözlerini merakla seyrediyordum..

Acaba üzüntüsü ne olabilirdi?

Bir aralık gözleri, bakışımdan bir mâna kapmış gibi derhal kelimeleşti.. Çenesi oynadı.. Ya ben beygirleştim; ya o insanlaştı. Fakat her halde birbirimizle konuşuyor idik:

"— Senelerden sonra kıymetimi bilmeğe yeltenip bu, manzarası değişmiş, yolları pekleşmiş şehir ortasında, dansetmeği unutan ayaklarımı sıçrata sıçrata yürümeğe mahkûm edişinize sinirleniyorum.,,

"— Yok canım.. Bu hal sana o kadar dokunuyor mu?,,

"— Nasıl dokunmaz... Bir zaman İstanbula hükmeden vasıta kimdi?.. Yokuşları tırmanan, inişlerden hoplayan, yarışları canlandıran, bayramları şenlendiren; telli pullu koşumlar içinde ışıl ışıl bel kırarak türlü çalımlarımla sokakların süsü olmuş bizleri nasıl unutmuştunuz?.. Tramvaylarınızı biz çekerdik.. Arabanızı biz taşırdık. Yükünüzü biz yüklenir, uzun yollarınızı biz aşardık.. Elektrikli tramvay çıkar çıkmaz, bize şöyle bir hor gözle baktınız; bir daha yüzünüzü göremedik.. Otomobil çoğaldığı zaman keza...,,

Üzüntülü beygirin derdini, git tikçe anlıyordum. Gözlerindeki mâna, daha derinleşti. Konuşmakta devam ediyordu:

"— Hattâ bizi kireç ocaklarına, boş kırlara, ekmekçi fırınlarına, bostan dolaplarına bırakmakla kalmayıp, hakkımızda ağır ağır makaleler de yazıyordunuz...,,

Ne hayret verici şey!.. Demek bu hayvan, gazetelerimizi de takip etmiş.. Hakarete uğramış cinsinin kültürlü bir müdafaacısı.. Konuşuyordu:

"— Evet.. Otomobiller, otobüsler, motosikletler alıp yürüdüğü zaman at arabasiyle gezenlere "yuha!..,, diyecek oldunuz. "Efendim, diyordunuz... bu makine devrinde, hayvanlara itibar edilir mi?.. Hayvan yavaşlık, makine ise sürat ve dinamizm örneği...,,

Kendi kendime "ne malûmatlı hayvan!,, diyecek oldum..

— Dinle! dedi.. Sözümü kesmeden dinle.. Sürat diye deli oluyordunuz. Sürat yüzünden başınıza gelmedik kaza kalmadı. Otomobil altında, tramvay önünde parçalananların hesabı yoktur... Eskiden biz, yine sizin idaresizliğiniz yüzünden bir kaza yapacak; farzı muhal bir insan çiğneyecek olsak; haydi haydi üç gün yaşardı.. Berikiler öyle mi ya?.. Evet.. Ne kaza yapsak, sizin yüzünüzden olurdu.. Dizginlerimizi elinde tutanlar; bizi ne kadar yanlış yola sürüklemek istese, biz yine irkilir durur; önümüzdekileri çiğnemekten mümkün olduğu kadar kaçınırdık... Fakat sizler... Ah sizlerin elinizden neler çektik!.. Sarhoş sürücülerin Unkapanı köprüsünden aşağı yuvarlayıp, deniz içinde boğduğu arkadaşlarımızın yası, hâlâ içimdedir.,,

"Düşünmeğe başlamıştım.. O devam ediyordu:

"— Sonra bir gün, benzin bitti; bandaj gelmiyor; şu bu; diyerek bizi tekrar vazife başına çağırmaktan çekinmediniz. Bu âdeta, gözden düşen bir kadını sokak ortasına attıktan sonra geçirdiği bir çok maceralardan vefâ bulmayıp tekrar ona muhtaç olmağa benzer bir şey oldu.. Haydi buna da, "eyvallah,, diyelim.. Fakat şu, araba namına kuyruğumuza takmış olduğunuz sefil manzaraya nediyelim... Bu berbat, yırtık pırtık tenteli, laçka tekerlekli sandıkları taşımaktan utandığımız kadar hiç bir şeyden utanmıyoruz.. Bari muhtaç oldunuz; hiç olmazsa şerefimize lâyik bir şey yaptıramaz mıydınız.. Bu araba eskileri kadar şanımızı, şöhretimizi lekeliyen hiçbir şey tasavvur edemiyorum..,,

. . . .

Dertli araba beygirinin gözündeki "konuşan mâna,, birdenbire sönmüş, sonu gelmiş bir sesli film manzarası gibi kararmıştı.

Ve bir müşteri arabacıya yaklaşarak. gideceği bir yeri tarif ediyordu.

Az sonra, o dertli beygirin, bütün söylediklerine hak verdirecek bir fecaatle, perişan arabasını bir hamlede yerinden oynatarak - kuyruğuna teneke bağlanmış bir sokak delisi gibi - tıngır mıngır meydanın ortasına doğru çark ettiğini gördüm.

HİKMET MÜNİR

Sümer Bank'ın

1942 yılı imalât programı hazırlanıyor

Ankara, 22 (Vakıt) — Sümerbank umum müdürlüğü 1942 senesi imalât programlarını hazırlamağa başlamıştır.

Sümerbank fabrikaları müdürleri bir kaç gündenberi bu programın esaslariyle meşgul olmakta ve şimdiye kadar yapılan tecrübelerden istifade ederek önümüzdeki sene istihsalâtını daha verimli bir hale sokmak için teknik bazı tedbirleri tayin ve tesbit etmektedirler.

Fabrikaların faaliyeti hakkında verilen malûmata göre, istihsalât bu sene dünya vaziyetinin gösterdiği fevkalâdeliklere rağmen geçen senelere nisbetle daha fazladır.

En son alınacak bazı tedariklerle istihsalâtın daha çok olmasına gayret edilecektir.

Bu sene zeytinyağı rekoltesi 40 bin tonu bulmuştur. Bunun tahminen 2 bin tonu mahallî ihtiyacı karşılıyacağından ticaret ve zeytinyağı lisansı vermeğe devam etmektedir.

Ne dememeli ?

Dr. Ziyaeddin Fahri'nin bir makalesini şöyle bitiriyor: "Türk hukukçuları Namık Kemâl'i mücadeleci ve idealist bir meslekdaş nümunesi olarak tasarlamakla kendilerine manevî bir kudret kaynağı temin etmiş olacaklardır.,,

Bu doğru fikri size veren her halde siz kendinizsiniz, (tasarlamak) kelimesi değil!

(Taslamak), (taslak), dan (tasarlamak) dan bir (olan) anlaşılmaz, bir (olacak) anlaşılır. Namık Kemal mevcut bir örnektir. Vakıa bu mevcudiyet hukukçuların kafasında daha yer tutmamış, sayın profesörün bir teklifi olmak bakımından (tasarlamak) yerinde kullanılmış bir kelime sayılabilir; lâkin kelimelerin manası konuşanlara izafetle belli olacağı için böyle yerlerde (tanımak), demeli, gene (tasarlamak) dememeli..

VECİZELER

Yazan: M. CEMİL PEKYAHŞI

* Bir feylesof diyor: "İnsanın öldükten sonra yaşıyacağını iddia etmek (saat) in parçalandıktan sonra yine zamanı gösterebileceğini iddia etmek gibidir,,

* Kaplumbağa 300 sene yaşarmış! Ona bu imtiyazı veren müteenni hareketler midir? Bir asır yaşıyan Fontenol kederlenmekte çok müteenni davranırmış! bu da müeyyid misal olabilir mi?

* XVI ncı Lüi, Orlean dükasına diyor: "Bu iş meşrudur; çünkü ben böyle istiyorum,, işte bir yanlış cümle ki, kalem çizgisiyle değil, kiyotin ile tashih edildi!

* Didero diyor: "Aynı meslekte olanlar arasında kıskanmıyan mucize gibi nadirdir,, Rusonun ona kıskançlık isnad emesi doğru imiş demek olur.

Boğaz kaptanlarından Eşrefle görüşme

BOĞAZ KAPTANLIĞI BAŞTAN BAŞA HEYECAN MENBAIDIR

Yaz ve kış kendine mahsus güzelliklerle doludur

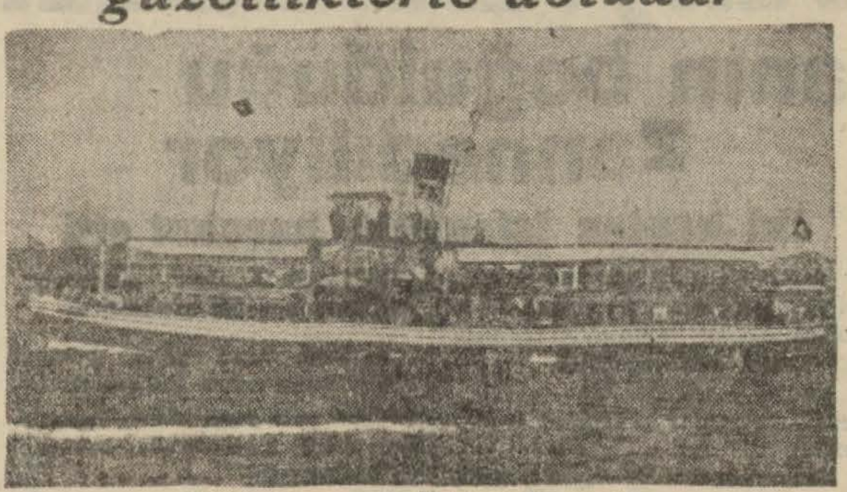

Şirketin 72 numaralı Üsküdar Vapuru

Her mesleğin kendine mahsus hususiyetleri vardır. Bu husus yetler, diğer meslek sahipleri tarafından kolay kolay anlaşılmaz.

İnsanı zaten her hangi bir mesleğe sürükliyen âmil de, arzu ve istek olduğu gibi, bu hususiyetlerin de büyük payı vardır.

Ben, bugün okuyucularıma Boğaz kaptanlariyle yapılan konuşmalardan birini takdim edeceğim

Bu yazı, bütün yaz mevsiminin en güzel sayfiye yeri olan Boğazın orijinal vasıflarını, Boğaz kaptanlığının önemini, bugünkü ve eski boğazı anlatmaya çalışacaktır.

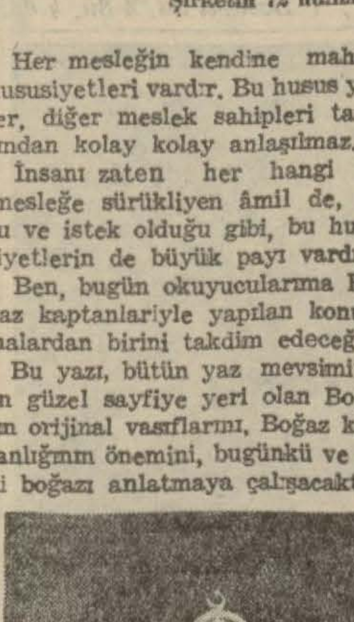

Değerli kaptanlardan Eşref

Boğaziçi, yazın bir cennet kadar güzel olduğu gibi, kışın da yine mevsimin icabı olarak kendisinde bazı güzelliker vardır.

Bunları anlamak için, Boğazı, Boğaz kaptanlarından dinlemek her halde daha yerinde olur.

* * *

Şirketin 15 senelik emekdar kaptanı bay Eşrefle karşı karşıya oturmuş, konuşuyoruz. Söz, Boğaz, boğaz kaptanlığının hususiyetlerine intikal etti. Bay Eşref;

— Bana soracak olursanız, Boğaz kaptanlığı baştan aşağı heyecan ve kaptanlık mesleğinin enteresan vakalariyle dolu bir membadır, derim. Köprüden en son iskeleye kadar bütün boğaz, su cereyaniyle doludur. Kaptanlar, iskelelere yanaşırken tatlı bir yürek çarpıntısına kapılmaktan kendini tutamazlar. Bu tatlı heyecanlar bazan acılaşarak kaptanları manen ve maddeten ziyana uğratır. ,,

— Sizin başınızdan geçmiş bu söylediğinizi andıran bir vak'a var mıdır?

Güldü ve:

— Tabiî dedi. Hangi Boğaz kaptanının başından geçmemiştir Gösterebilir misiniz? Ben size benim başımdan geçen iki enteresan vak'ayı anlatayım:

"Bundan sekiz yıl önce, Köprüden bir sefer alarak Beşiktaş ve oradan doğru Rumelihisarına gidecektim. Tam Arnavutköy burnuna su cereyanlarına girdiğim zaman, suların vapuru denize çevirmemesi için lostramoya dümeni iskeleye almasını söyledim. Lostramo dümeni iskeleye alabanda edinceye kadar çevirdiği halde vapur dümen dinlemiyordu. Hemen telgraflara sarılarak makine ile manevra yapmağa başladım. Lostramoya da, dahilî dümen tertibatını kontrol etmesini söyledim. Az sonra dahilî tertibatta bir bozukluk olmadığını anlayarak makinelerle manevra yaptım ve Arnavutköy iskelesine vapuru bağladım. Sandalı indirerek dümenin deniz kısmını muayeneden geçirdik. Dümenin kopmuş olduğunu gördük. Düşünün bir kere ne heyecan?.. ,

Bir ikinci vak'a da; 940 senesinin ikincikânununda oldu. Bakınız, tarihleri de unutmuyorum.. Üsküdardan Anadoluhisarına gidiyordum. Arnavutköyünden Vaniköye geçmek üzereydim. İki su cereyanının birleştiği noktaya geldiğimiz vakit, anide çıkan bir fırtına vapurumuzu aldı. Yalılara doğru dikilmeğe başladı. Makineyi tornistan ettim. Mesafe yakın olduğundan, tam yolla giden vapurumuz durmadı. Sahildeki Sait paşa yalısının duvarına bindirdi. İşte size iki vak'a biri tatlı, diğeri hem tatlı hem de maddeten acı.,,

— Eski ve yeni boğazı nasıl buluyorsunuz?

— Ben, Boğazın eski Boğaz denilen zamanlarında henüz çocuktum. Yalnız Boğaza eskiden daha fazla rağbet vardı. Şimdi eski kalabalık yok.. Boğazı sevmek lâzım. Bilmem Boğaz İstanbulun en güzel sayfiye yeridir dersem hiç de mübalâğa etmemiş olurum değil mi? Bakınız şu güzelliğe. Boğazı şenlendirmek için ne yapmalı? İşte bu sualin cevabını Sirketi Hayriyeye bırakıyorum.,,

* * *

Eşref kaptan 15 yıldanberi Boğazın emekli ve değerli kaptanlarındandır. Kendisi şirketin 55 numaralı vapurunda, 71 numaralı en büyük vapuruna kadar bütün vapurlarda çalışmış, muvaffakıyetler göstermiştir. Kendisi bugün halen 72 numaralı vapurun kaptanı bulunmaktadır.

Onun mesleğindeki üstünlüğünü bütün Boğaz sis günlerinde de görmüş ve anlamıştır.

Hasan Bedrettin Ülgen

Veygandın çekilmesi

Fransız — Alman münasebetlerine yeni âmiller mi çıkaracak?

Berlin, 22 (A.A) — Yabancı basın mümessillerinin Mareşal Peten, Amiran Darlan ve Alman Mareşali Göring arasında yapılacak bir görüşme hakkındaki rivayetlere dair sordukları suale bugün Alman hariciye nezareti bu şayiaların hiç bir esasa dayanmadığı yolunda cevab vermiştir. General Veygand'ın istifasiyle alâkadar olarak Fransız-Alman münasebetlerinde yeni âmiller çıkması ihtimali olup olmadığı hakkında yabancı basın muhabirlerinin sordukları suale, Alman hariciye nezaretinden bu hususta bir şey söylemenin mevsimsiz olacağı cevabı verilmiştir. Vişi hükûmetinin mütareke ahkâmı ile tanınan hükümranlık haklarını kullandığından dolayı bir başka kıtadaki hükûmet tarafından hücuma uğraması keyfiyeti, buradaki siyasî mahfeller ce Birleşik Amerikanın insanî sebeblerle değil, büsbütün başka maksatlarla hareket ettiği yolunda tefsir olunmaktadır.

Keyfiyetin yeni abduka tedbirleri mi, yoksa Fransız hukukunun ihlâli mi mevzuu bahsolunduğunu anlamak için beklemek icap ettiği, burada söyleniyor.

İTİZAR

Yazımızın çokluğundan "Kafes arkası,, romanımızı koyamadık, özür dileriz.

Aktar apartmanında kuyuya atılan ceset dün çıkarıldı

Yirmi beş gün kadar evvel Beyoğlunda İstiklâl caddesinde Kiğılı bir tüccarın ölümiyle neticelenen cinayetin, bütün safhaları dün aydınlanmıştır.

Cesedin bulunduğu kuyudaki sular **dün öğleye kadar boşaltılmış ve nihayet** dalgıç Koço ile Mustafa kuyuya **sarkıtılmışlardır.** Bunlar, henüz **içinde daha bır metre kadar** su bulunan **kuyuda yaptıkları arama sonunda taş parçalarını ve demir gibi öteberiyi bir kenara çekerek cesedi bulmuşlar ve yukarıya çıkartmışlardır.** Kiğılı tâcir Hüseyinin cesedi çıkarıldığı zaman, boynunda tellerle bağlı ağır taşlar bulunduğu, don ve gömlekle olduğu ve boğazında beyaz bir şal kuşak olduğu görülmüştür.

Cesedin sağ kulağının arkasında bir kurşun yarası ve çenesinin altında da bir bıçak yarası vardır. Kurşun kafasında saplı kalmıştır. Kokmuş ve bozulmağa yüz tutmuş olan ceset, katil Haydar ile Mehmet Aliye gösterilmiş, fakat her iki katil de cesedi görür görmez büyük bir korkuya düşerek ve titreyerek bunu tanımadıklarını söylemişler ve:

— Biz, demişlerdir, hepimiz tacir Hüseyini tanırız, ama, bu cesedi tanımıyoruz.

Bundan sonra da eski ifadelerini değiştirmişler ve tacir Hüseyinin birdenbire ortadan kaybolduğunu farkeder etmez zabıtayı haberdar eden hemşerileri İbrahimi ithama başlamışlardır.

Yalnız şurası dikkate alınmalıdır, ki bu İbrahim, Hüseyinin amcası bulunan Üsküdarlı İbrahim değildir. Katil Haydarın suçu üzerine atmağa çalıştığı muhbir İbrahim, vaka gecesi, Hüseyini Mehmet Ali ve Haydarla beraber görmüş olduğunu söylemişti.

Katil Haydar, hem suçu üzerinden atmak, hem de kendilerini ihbar eden İbrahimden intikam almak maksadiyle:

— Hüseyini ben vurmadım. İbrahim vurdu, demiştir. Bunun üzerine İbrahim de zabıta tarafından yakalanmıştır.

Fakat iki katil ile beraber öğleden sonra müddeiumumiliğe gönderilen İbrahim hemen serbest bırakılmış ve asıl katiller birinci sulh ceza mahkemesine verilerek hâkim tarafından sorguya çekilmişlerdir.

Haydar sorgusunda tüyler ürpertici cinayeti şöyle anlatmış ve yine suçu İbrahime yükletmiştir:

— Vaka gecesi, İbrahim, Hüseyin ve Mehmet Ali ile buluştuk. Kristale gidip içtik. Gazino parası olan 10 lirayı Hüseyin verdi. Hep beraber Aktar apartımanında benim odama geldik. Hüseyin ile ben yatmış uyuyorduk. Bu sırada bir silâh sesi işittim birdenbire uyandım, İbrahim Hüseyini vurmuştu. Bana:

— Kimseye söylersen seni de öldürürüm! dedi. Korktum. Sesimi çıkaramadım. İbrahim, Mehmedin de yardımı ile Hüseyinin cesedini bodrum katına indirerek kuyuya attılar. Sonra da elbisesini de arkasından kuyuya fırlattılar.

Ertesi sabah kalkınca yatağımda kan lekeleri gördüm. Ben de bunları temizledim ve duvardaki lekeleri kapatmak üzere de badana yaptım.

Diğer katil Mehmet de şunları söylemiştir:

— O gece Hüseyin, Haydar ve ben beraberbe Kristalde içtik. İbrahim yanımızda yoktu. Gazinodan sonra Haydarın odasına geldik. Gece yarısına doğru ben dönüp evime gidecektim, ki Haydar beni bir tarafa çekerek kulağıma:

— Bu Hüseyin muhtar olduğu için köyde çocuklarıma zulüm yapıyormuş. Kendisini öldürüp intikam almağa karar verdim. Sen de bana yardım et ve kapıyı çalarlarsa sen aç dedi.

Ben itiraz etmek istedim. Beni zorla alıp bodruma indirdi. Sonra yukarıya çıktı. Bu sırada bir silâh sesi işitmiştim. Yukarı koştum ki, Hüseyin kanlar içinde yerde yatıyordu. Haydar kendisini vurmuştu.

Haydar kimseye bir şey söylersem beni de öldüreceğini söyledi. Korktum ve kendisine yardım ederek cesedi aşağıya indirdim. Beraberce kuyuya attık.

Hüseyinin üzerinde 80 lira ile bir altın saat çıkmıştı. Haydar paranın 25 lirasını bana vermek istedi, fakat ben kabul etmedim. Sabahleyin yine beni tehdit ederek susmamı söyledi.

Bana kalırsa Haydar, Hüseyini sırf intikam için öldürmüştür. Para meselesi mevzuu bahsolamaz. Haydar cinayeti işlediği tabancayı yeğeni Mehmetten almıştır.,,

Hâkim her iki katil hakkında tevkif kararı vermiştir. Haydar dayak yediğini iddia ettiğinden kendisini adliye doktoruna muayeneye sevkedilmiştir. Diğer taraftan Hüseyinin cesedi morga kaldırılmış ve tahkikat evrakı ağır cezaya sevkedilmek üzere müddeiumumiliğe verilmiştir.

Yenice vapurunun torpillenmesi

(Baş tarafı 1 incide)

Lâkin, kâğıt yükü, ayın 18 ine kadar Burgaza gelmediğinden gemi, tekrar boş olarak İstanbula hareket etmiştir.

Ayın 18 inde saat gündüzün 3,30 da Vasilikos köyü civarına gelmiştir ki burası Bulgar kara sularına dahildir ve İğneadaya 10 mil mesafededir.

İşte tam bu sırada meçhul bir denizaltı ile karşılaşan Yeniceye ardarda iki torpil isabet etmiştir.

Gemi, bir kaç dakika içinde batmış, mürettebat kendini sularda bulmuştur.

Vapurda 8 tahlisiye simidi, 25 can kurtaran yeleği ve filikalar bulunduğu halde maalesef 13 kişilik mürettebattan 11 nin boğulduğu anlaşılmaktadır. Kurtulanlar, vapurun süvarisi Maksut Şaşmazer ile ikinci kaptan Hayrullah Denizcidir. Kaybolanların isimleri ise aşağıdadır:

Çarkçı Ali Öztürk, ikinci çarkçı Osman İşlerkol, lostromo Arslan Avcılar, tayfa Hasan Deniz, Ali Denizli, Ramazan Koç, Selâmet Türk, İsmail Güngör, Abdürrahman Kaya, Süleyman Ünal, Mustafa Behir, Himmet Erhan.

Gemi sahibi Ali Oytun, hâdiseyi çarşamba günü süvariden aldığı bir telgrafla öğrenmiştir. Süvari, bu telgrafında Yenicenin battığını, iaşe vesaire masraflarının karşılığı olarak 1300 leva gönderilmesi yazılıyordu. Para, derhal gönderilmiştir.

Yenicenin torpillendiği esnada, vakayi uzaktan gören Kalkavan zadelerden Rızaya ait motörün kaptanı vakayı şöyle anlatmaktadır:

"Yenicenin arkasından gidiyorduk. Saat 3,30 sularında birdenbire vapurun bulunduğu taraftan bir patlama sesi geldi, bir alev sütunu göründü. Sonra Vasilikos adasından gelen kayıkçıların kaptan ve ikinci kaptanı baygın bir halde kurtardıklarını öğrendik.,,

Eski ismi Cide olan Yenice 20 bin liraya sigortalı idi. Son zamanlarda kızağa çekilerek baştan başa tamir edilmiş, sürati 11 mile çıkarılmıştı. Kıymeti 200 bin lira idi. Hacmi istiabisi 550 tondu.

Dün akşam 19,30 da Ankara radyosunun verdiği haberden, gemi süvarisinin, batmadan pek az zaman evvel bir denizaltı periskopunu gördüğünü söylediği öğrenilmiştir.

Bulgar Ajansının Yazısı

Sofya, 22 (A.A.) — Karadenizde batan Yenice Türk vapuru hakkında Sofyaya gelen malûmata göre, vapur Burgazdan hareketinden dört saat sonra batmıştır.

Bulgarlar, dalgaların şiddetine rağmen, vapurun mürettebatına yardıma çalışmışlarsa da yalnız iki kişi kurtulmuştur.

Türk vapurunun kaptanı vapurun batmasından pek az evvel bir denizaltı gemisinin periskopunu görmüş olduğunu bildirmiştir.

Kaptanlar İstanbula hareket ettiler

Edine, 22 (A.A) — Bir denizaltının toplariyle batan Yenice vapurunun 12 kişilik mürettebatından yegâne kurtulan süvari Maksud ile ikinci kaptan Hayrullah bugün huduttan geçerek İstanbula hareket etmişlerdir.

Ziraat ve Toprak kurumu çalışmaları

Ankara, 22 (Vakıt) — Ziraat ve toprak kurumu lâyihasının esasları üzerindeki çalışmalar devam etmektedir.

İlgili vekâlet mümessilerinden mürekkep bir komisyon projede son değişiklikleri tesbit etmek için toplantılarına devam etmektedir. Komisyon bu pazartesi günü de toplanarak çalışmalarına devam edecektir.

Eşreften seçmeler :

Cihanda, pâdişâhım, hayretefzâdır fütûhâtın,
Ehâlinin elinden zabtolunmuş çiftlikâtın var;
Ne mutlu memleket gittikçe artar feyz-i lütfunla
Memalikte senin milyon kadar müstemlekâtın var.

Eşref

POLİTİKA

...kılan dünyada hayat sevgisi

...p hali belli.. Onun hakkın... bir şey söylemeğe lüzum ... Harbin ortaya attığı güçlük... kafasına yeni cehtler ...atlar veriyor.

...p ve onun ortaya çıkardığı ...ler denizleri, karaları, ha... kapladı. Bu meseleler ha... ...nen, karada ayağa takılan ... adeta kurutan bir felâket

...n zekâsı çenberler, bağlar, ...ler, ağlar arasından kurtul... ...in alıştığı, tanıdığı yürü... ...terketti. Zaten zekânın ...i insana, insanın devamı o... ...tleri halketmek değil mi... ...abiati, tabiate uymak için ...miyor muyuz? Harp için ...n zekâsı yaşamanın sırla... ...şfetmek için ne garip usul... ...lışıyor. İdam mahkûmları ...ağacının bir bacağından ...e gidinceye kadar bile kur... ..., yaşamak ümidi vardır.

...taraftan beşeriyet harap ...külleri havada savrulurken ...lerin altında kalacak insan... ...yaşamak vasıtalarını elde ... için yaptıkları şeyler kâh ...lâdedir, kâh gülünçtür, kâh ...dalalık sayılacak kadar saf... ...Meselâ geçen aylar bu ba... ...alâka uyandıracak man... ...önümüzden akıp gidiyor. ...'de bir Alman sergisi açıl... ...sergide kurşun ve demir ...yerine pişmiş topraktan ..., sun'i reçine ile yapılmış ...kineleri, çelik yerine sert ...yapılmış çarhlar, camdan ...tabaklar, göze çarpıyor. ...ristan harıl, harıl ısırgan ...yetiştirmeğe çalışıyor. Devlet ... bununla meşgul, yabani ...enbire ehemmiyet kazan... ...plânlı bir şekilde yetiştir... ...mühim davadır.

...an otu eskiden de insanlar ...lûmdu. Fakat Amerikan ...piyasaya çıkar çıkmaz, ...beyazların kırmızı derilile... ...rinden sürdükleri gibi sü... ...armıştı. 1914 de pamuk ...çeken Macaristan ısırgan ...yapışmıştı.

...n yine bu itibarsız nebat ...iyet kazandı. İsviçrede, ...ın ısıtılması işi lûgaritme ...e benziyen bir senelik su... ...takvimine göre nizamlan...

...te mühim bir toplantı ya... Bu toplantıya Alman ve ...murahhasları iştirak etti. ...ler, konuştular, nihayet ...lar. Bu konferans hurda ...leri toplama işi ile meşgul

...ltere'de harp levazım nazır... ...bütün İngilterede iki haftalık ...bir propaganda seferberli... ...pıldı. Bir sergi açıldı, konfe... ...r verildi, muhtelif İngiliz ...lerinde toplantılar, tezahür... ...ertip edildi. Bu propaganda... ...devam olunacaktır. Çünkü İn... ...e demir ve çeliği yalnız a... ...ndan tedarik etmektedir. ... için hurda maddeler bir... ...e ehemmiyet kazandı.

...erikada bol bol içki istihlâk ...yor. Çünkü Amerika İngilte... ...yaptığı yardımları karşılamak ...e vergilere zamlar yapmıştır. ... için eşya satışları arttığı ... içki istihlâki de çoğalmıştır. ... bütün eşya fiyatlarına yüz... ...zam yapılmıştır. İçkiye ko... ...vergi yüzde 33 tür.

...un için satış verginin tatbi... ...başlanmadığı günlerde hariku... ...bir şekilde artmıştır. Kimisi ...bol içmiş, kimisi bol bol mah... ...rini içki ile doldurmuştur.

...san tabiata uymak, onu ken... ...ramet mek için ya benzerini ...t da zekâsının keşfettiği ça... ...le sentetik bir şekilde elde ...iği maddeleri yerine koyuyor. ...ütün elbise, peynirin tutkal o... ...k kullanıldığı bir devirde in... ...n gösterdiği hayat hamleleri, ...n Fikretin bir mısraını ha... ...tıyor:

...er sever hayatı tâ seri meza... ...rında,,

SADRI ERTEM

Kurtuluş vapuru üçüncü seferine hazırlanıyor

Kızılay tarafından Yunanistana gönderilen yardım eşyasını Pireye götürüp dönen Kurtuluş vapuru üçün... sefer hazırlıklarına başlamıştır. ...pur üçüncü seferine bu ayın 25 in... ...lacaktır. Bu defa Yunanistana ... fasulye, nohut gibi zahire eşya... gönderilecektir.

ŞEHİR HABERLERİ

Manifatura üzerinde ihtikâr yapan iki kişi tevkif edildi

Çiçekpazarında Fındıklıyan hanında manifaturacılık yapan Avram ve Sabatay Abnaş Villi mahdumlarının manifatura üzerinde ihtikâr yaptıkları haber alınmış ve 1200 liralık mal için ayrıca 735 lira fazla para alırlarken yakalanmışlardır.

Evvelki akşam adliyeye verilen Sabatay ile Avram ikinci asliye ceza mahkemesinde sorgularını müteakip tevkif olunmuşlardır.

Bundan başka, 75 kuruşa satılması lâzım gelen pulluk demirini 275 kuruştan satan Galatada zirai âletler Türk limited şirketi ortaklarından Hamparsum da yakalanmış ve ayni mahkeme tarafından tevkif olunmuştur.

Ayrıca bir kilo odunu 100 para yerine 3 kuruştan satan Aksarayda kömürcü Cemal bir hafta dükkânının kapatılması ile 25 lira para cezasına ve bir şişe birayı 22 kuruşa satan Küçükpazarda müskiratçı Mehmet Mirza, ile 375 kuruşa satılması lâzım gelen kundura çivini 925 kuruştan satan Küçükpazarda Yani, komisyoncu Kemal, Mehmet ve Dimitrinin de tevkiflerine karar verilmiştir.

Kestirme yoldan eve gitmek istiyen adam

Tiren altında ikiye bölündü

Dün sabah Yeşilköyde birisinin feci bir şekilde ölümiyle neticelenen tiren kazası olmuştur.

Küçük çekmeceden hareket eden 21 numaralı katarla İstanbuldan hareket eden 18 numaralı katar, Yeşilköy istasyonunda karşılaştıkları sırada, 21 numaralı tren yolcularından Kleanti aKracaoğlu arka vagondan atlamış ve hat boyundaki evine gitmek üzere hat üzerinden karşıya geçmek istemiştir.

Kleanti tabiatile 18 numaralı katarın önünden kaçamamış ve altında kalmıştır. Tren üzerinden geçmiş ve Kleantiyi belinden ikiye bölmüştür. Kleanti derhal ölmüş vak'aya müddeiumumilik el koyarak tahkikata başlamıştır.

Piyango talihlileri

Milli piyangonun 15 sonteşrin çekilişinde ikramiye kazanan talihlilerden bir kısmı belli olmağa başlamıştır. Bu keşidenin piyango zenginleri arasında şu isimler vardır:

20 bin liralık büyük ikramiye Adanada bir halıcı yanında çalışan Ferraç Altınoluk ve ortağına çıkmıştır. 10 bin lirayı Ankarada polis Nazminin kayınvaldesi Melek Akalın kazanmıştır. İkinci bin lira Ankarada isminin neşrini istemiyen maruf bir şahsiyete çıkmıştır. Beşbin liralık ikramiyeler Adana mensucat fabrikasında işçi Kâmil Bayraktara, Bursada Kuruçeşmede Bayan Simo Sillena, Cihangirde Kasatura sokağında Şaban Şengüleme, yine İstanbulda Romanya vapur acentesi memurlarından Oluviye çıkmıştır.

Altın Fiyatı

Dün bir altının fiyatı 25 lira 80 kuruş idi.

Bir kasa kırıldı

Dün gece Beyoğlunda, Kalyoncu caddesinde 25 numaralı hırdavat dükkânının kasası kırılmıştır.

Kasası kırılan dükkân Onek Sobokyan admda birisine aittir.

Hâdisenin tahkikatına el koyan zabıta, kasanın önünde düşürülen bir fotoğraf üzerinde yürümüş ve fotoğraf sahibi bulunmuştur.

Ancak fotoğraf sahibinin bu işi yapmadığı anlaşılınca, resmi çektirdiği zaman yanında kimler bulunduğu sorulmuştur.

Bu adam o zaman yanında bir musevi ve bir Türk çocuğu bulunduğunu söylemiştir.

Bunların İlya ve Ahmet Yaşar adında iki kişi olduğu yapılan tetkikattan meydana çıkmıştır.

Yakalanan İlya suçu şu suretle itiraf etmiştir:

— Ahmetle beraber Alkazar sinemasına gittik. Oradan Onek Sobokyanın mağazasının bodrum katına indik. Burada 150 kuruş para bulduk. Bunun üzerine yukarıya çıktık. Bir dükkândan aldığımız keskilerle kasayı kırdık. Fakat içinde bir şey bulamadık. Bu fotoğrafı da polisi şaşırtmak için oraya biz koyduk.

Yakalanan ve suçu itiraf eden İlya ile arkadaşı Ahmet yarın adliyeye verilecektir.

Etibba odasında seçim

Etıbba odasının yönetim kurulu seçimi yapılmış ve reisliğe M. Kemal Öke, üyeliklere, İhsan Arif Derman, Ali Rıza Baysen, Şükrü Hâzım Tiner, Ali Azmi Sural,yedek üyeliklere de: Halit Naci Tekin, Hâmi Dilek, Salâhattin Mehmet Erk, Şükrü Derviş Aykın, Halil İlyas Aklan haysiyet divanına da Bahri İsmet Temizer, M. Talât Özkan, Ferit Ramiz Öker, Halil İbrahim. Yedek üyeliklere: Kâzım Lokay, Nihat Berk seçilmişlerdir.

"Beşerin babası çocuktur."

Çocuk Esirgeme Kurumu
Genel Merkezi

İhtikârla mücadele için bir mebusumuzun teklifi

İhtikârcı idam edilmeli mi?

Ankaradan bildirildiğine göre, Van mebusu İbrahim Arvas, Büyük Millet Meclisine ihtikârla mücadele hakkında bir kanun teklifinde bulunmuştur. Mezkûr teklif şu esasları ihtiva etmektedir:

Mebus, ihtikârı kökünden kırmak için merkezleri İstanbul, İzmir, Adana ve Samsunda olmak üzere men'i ihtikâr mahkemeleri teşkilini teklif etmektedir. Bu mahkemeler Büyük Millet Meclisi âzası arasında seçilecek birer reis ve ikişer âzadan kurulacaktır.

Teklif sahibi, üçüncü madde ile bu mahkemelerin verecekleri idam da dahil olmak üzere bütün kararlarının kat'î olmasını, yani temyize tâbi tutulmamasını istemektedir.

Kanun teklifinin diğer maddeleriyle ihtikâr yapanın, cürmü işlediği yerde idam olunması, mağazası üç sene müddetle kapatılması, veresesinin icrayi sanattan menedilmesi, kanun teklifinin kabulünü müteakip bütün adlî mahkemelerdeki ihtikâr dava ve evrakının yeni kurulacak mahkemelere devri istenmektedir. Teklifin yedinci maddesi ile gerek toptancı ve gerek perakedecilerden mal saklıyanlarla nark harici satanların idam cezasına çarptırılması istenmektedir. Bundan maada malı teşhir etmiyerek saklıyanlar veya dükkânın istiab edemediği eşyanın iri harflerle bir listesini yapıp asmıyanların da idamı istenmektedir.

Üç makarna fabrikasının unları kesildi

Toprak mahsulleri ofisi makarnacılara günde 100 çuval un vermektedir. Bu unla 10 fabrika çalışmaktadır. Yapılan araştırmalarda bu 10 fabrikanın üçü makarna yapmak üzere aldıkları unu kullanmadıkları görülmüş ve unları kesilerek diğer fabrikalara verilmiştir.

Hırsızlık yapan iki ihtiyar kadın

Edirnekapıda küçükçeşme sokağında oturan 60 yaşında Adile ile 55 yaşında Naciye, evvelki gün, Mahmutpaşada 195 numaralı tuhafiyeci dükkânında, Mehmet adında bir müşterinin paketlerini çalmış, kaçarken yakalanmışlardır.

İhtiyar kadınlar, cürmümeşhut mahkemesine verilmişlerdir.

SPOR

MEKTEP MAÇLARI BAŞLADI

Bu münasebetle Fener Stadında büyük bir tören yapıldı, gençlik andiçti

Erkek mektepleri futbol maçları bu hafta başladı. Bu münasebetle dün Fener stadında büyük merasim yapıldı.

Merasime saat 14,30 da istiklâl marşile başlandı.

Marştan sonra kız ve erkek sporcular and içtiler. Ant içişi, bandonun iştirakile resmi geçit takip etti. Genç kız ve genç sporcu talebelerimiz çok muntazam bir geçit resmi yaptılar.

Bu suretle sona eren merasimden sonra erkek mektepler arasında futbol maçlarına geçildi.

Günün ilk karşılaşması Işık ve İstiklâl takımları arasında yapıldı.

IŞIK - İSTİKLÂL: 7 - 1

Işık: Sinan — Nuri, Halûk — Adnan, Erdoğan, İrfan — Kâmil, Reha, Adnan, Bülend, Özcan.

İstiklâl: Halil — Mehmet, Ekrem — İbrahim, Ali, Muhsin — İzzet, Saim, Abdürrahman, Hüsamettin, Refet.

Oyunun başından sonuna kadar büyük bir hâkimiyet kurmuş olan Işıklılar, rahat bir oyundan sonra rakipleri İstiklâli 7 — 1 gibi açık farkla mağlûp etmiştir.

İkinci oyun Haydarpaşa ile Pertevniyal takımları arasında cereyan etti.

HAYDAR Pş. - PERTEVNİYAL
2 — 0

Haydarpaşa: Sezai — Sabri, İsmet — Hasan, Halil, Ahmet — Süreyya, Bedri, Müjdat, Ercüment, Halil.

Pertevniyal: Sadi — Saim, Halil — Ziya, Sabahattin, Nüzhet — Turan, Şükrü, Hikmet, İhsan, Veysel.

İlk devre Haydarpaşanın baskısı altında cereyan etti. Bu devre Haydarpaşalılar 2 gol yaparak devreyi 2 — 0 bitirdiler.

2 inci devre daha ziyade Pertevniyal takımının hücum hattının çalışmasile geçti. Fakat Pertevniyalliler, Haydarpaşa müdafaasını aşıp gol yapmağa muvaffak olamadılar.

Maç da bu suretle 2 — 0 Haydarpaşa lehine neticelendi.

Hakemler maç idare etmiyorlar

Bölgemiz başkanı Feridun Diriktiğinin (beden terbiyesi ve spor) adlı gazeteye verdiği beyanatta, hakemlerin ehliyetsizliğinden bahsedişine şehrimiz futbol hakemleri muğber olarak bunun tekzibini, bir toplantıda, Feridum Dirimketten istemişlerdi.

Fakat hakem komitesine, hakemleri tatmin edici bir cevap verilmemiş olması, bölgemizden 12 hakemin maç idare etmemeğe karar vermelerine sebebiyet vermiştir.

Bu 12 hakem içinde şehrimizin en meşhur 12 birinci sınıf hakemi vardır. Bu vaziyette bugünkü maçları idare etmek üzere ortada bir kaç hakem kalmaktadır.

Haber aldığımıza göre, bugünkü Beşiktaş - Fener maçını bölge hakemi Halit Galibe teklif etmiş ise de Halit Galip de bu maçı idare etmekten çekinmiştir.

İş teknik büro şefi, eski hakemlerimizden Kemal Halime verilmiştir.

Yine haber aldığımıza göre, bu işi halletmek üzere beden terbiyesi umum müdürü Cemil Taner, şehrimize gelecektir.

Günden güne

Her gün okunan muharrir

— Maşallah, dedim. Muharrir olmuşsunuz. Gazetelere yazıyor muşsunuz?

—Evet, dedi.. Hem de her yazım çıkıyor.

— Bahtiyarsın.

— Neden?

— O kadar yazı meraklısı genç var ki, şimdiye kadar bir tek satırını bastıramadığı için üzüm üzüm üzülüyor.

—Her halde yazmasını bilmiyor.

—Nasıl bilmiyor efendim.. Hem türlü yenilikler gösteriyor. Hiç bir mâna taşımıyan şiirler, sonu başından önce gelen hikâyeler yazdılar... Yazdıkları eserlerden bir kaçının ismini söylesem şaşarsın: "Çukur dağlar..", "Derin kuleler,, , "Muhteşem tenorun bariton sesi,," "Sarışın sevgilimin siyah saçları..".. Fakat bütün bunlara itibar eden olmadı.. Demek ki sırrını sen bulmuşsun.. Hem her yazının çıktığını söylüyorsun.. Bu nasıl oluyor?. Hikâye mi yazıyorsun?

— Hayır.

— Roman mı?

— Hayır.

— Fıkra mı?

— Hayır.

— Şehir haberleri; kadın yazıları; çocuk sahifesi, bahçecilik mi?

— Yok canım...

— Siyasî makaleler mi?

— Ne münasebet.

—Yeni lezzetli yemekler sütunu mu?

—Hayır.. Onları, yazmaktan ziyade, yemesini severim.

—Ya ne yazıyorsun canım?.. Her yazdığın da çıktığına göre muhakkak bir şöhretin, bir üstünlüğün fevkalâdeden bir muharrir olmaklığın lâzım.. Bir sahada ihtisasın olacak.. Nedir? Tercüme mi yapıyorsun.. İlmî, fennî makaleler mi yazıyorsun?

— Hayır dedik ya...

—Şu halde?. Nasıl oluyor. Allah aşkına söyle.. Hiç olmazsa kolayca muharrir olmanın yolunu göstermiş olursun? Gazetelere ne yazıyorsun?

— Okuyucu mektubu!

HİKMET MUNIR

Belediye Merkez binasının durumu

Belediye reis muavini Rifat Yenal dün sabah fen heyetinde, belediye binasının onarma işi etrafında görüşmüştür. Bugün binanın bulunduğu durum iyi görülmemektedir. Bazı direktörlükler başka binalara taşmacaktır.

25 yıl evvelki Vakıt

23-11-917

Nafi Atuf Bey

Bursa Darüleytam müdürü Nafi Atuf bey, Ticaret Mektebi âlisi müdür muavinliğine tayin edilmiştir.

İspanyol dansözü

Heyecanlı, büyük Polis Romanı

7 İngilizceden Çeviren: H. MÜNİR

Kız şimdi daha sık nefes alıyordu.

Eski ciddiyet ve cesaretini kaybetmişti. Bununla beraber, suallerinin arkasını kesmemişti.

— Bu bıçağı nereden bulun, diye sordu. Titriyen eliyle, Con Brayn'ın sırtındaki kamayı gösteriyordu:

Morgan alay ederek:

—Bomba bulamadım da, dedi... Bıçak kullanmağa mecbur kaldım.

Karlos yavaşça yerinden oynadı. Morgan'ın bu cüreti onun canını sıkmıştı. Gittikçe yaklaştı ve Morgan'ın suratına bir tokat indirdi. Bu suretle zavallı gencin, kafasını da duvara çarptırmıştı.

—Söyle, diye haykırıyordu. Sual soruluyorsa, cevabını ver!

Morgan, yüzünü çevirip kıza baktı.

Genç kız şimdi sinirleniyordu. Uzun ve parlak tırnaklı parmaklariyle, masanın üzerinde trampete çalıyordu. Morgan bu parmaklardan birinin üzerindeki büyük zümrüt yüzüğe dikkatle baktı. Bu yüzüğü bir vakitler nerede gördüğünü hatırlıyordu..

Genç kıza hitaben:

— Eğer bu delikanlıyı tutmıyacak olursan; ben de kendisini tokatlıyacağım.. Elim biraz ağırdır.. Pek hoşuna gitmiyecek.

Kız bu ihtara aldırmıyarak; şu sözleri söyledi:

—Biz buraya geldiğimiz vakıt, sen bir şeyler araştırıyordun.. Bu demektir ki, sen birşeyler biliyorsun.. Seni buraya kim gönderdi. Sebastiyani mi?

Genç kız, bu sualinin cevabını heyecanla bekliyordu:

Morgan derhal:

— Evet.. dedi. Başka kim gönderebilir?

Kız güldü ve başını iki yana sallıyarak:

— Atıyorsun dostum, dedi... Yalan söylüyorsun. Sen Sebastiyani ismini ömründe, belki ilk defa işitiyorsun.

Morgan bu sırada, düşünüyormuş gibi bir hal aldı.

Halbuki bir taraftan Herbinin gelip gelmediğini öğrenmek istiyordu. Az sonra tekrar cvap verdi:

—Sebastiyani'yn tanımadığımı kim söylemiş.. Pire canbazı değil mi?

Genç kızın burun delikleri kabardı ve:

— Sen, dedi. Ya pek cesaretli bir adamsın, yahut abdalsın..

Bu sırada Karlos, genç kızın yanına sokuldu ve açık duran kapıyı işaretle:

— İyisi mi biz buradan gidelim, dedi.

Bunun ardından İspanyolca bir çok şeyler söyledi.

Kız tasdik makamında başını salladı ve kapıya doğru gerilemeğe başladı.

Morgan güler yüzle:

— İnşaallah yine buluşuruz, diyordu.

Kız sadece:

—Bakalım... Zaman, gösterir diyerek aynî gerileme hareketin de devam ediyordu.

Morgan oturduğu iskemlede ayaklarını sıkı sıkıya yere basmış olduğu halde birden kalkmak ve atılmak temayülünü gösterdi. Fakat, kız elindeki tabancanın tetiğini derhal çekmişti Tabancanın çekilişi ile, Morgan'ın yan tarafa kayması bir oldu. Kafa ile adalelerin ayni zamanda harekete geçişinin mükemmel bir örneği.. Fakat vurulmaktan kurtulamamıştı. Kurşun kaburga kemiklerini kızgın bir demir gibi yalamış geçmişti.

Morgan bundan sonra, yüzüstü yere yuvarlandı. Hareketsiz yatıyordu.

Dışarıda ayak sesleri uzaklaşıyordu.

Morgan bu haliyle iki dakika kadar bekledi. Sonra kalktı.

Gömleğinin içine kan akıyordu. Ağır ağır ve ıztırab duyarak ceketini kaldırdı, gömleğini açtı.

Kurşunun yalayarak açtığı yarayı gördü. Kendi kendine:

— Yaman atıcı imiş, dedi Fakat ben bu kana susamış genç kızı, her halde bir kere daha göreceğim...

* * *

Morgan'ı tekrar buldukları zaman, o, J. B. nin gömleğinden yırttığı parçalarla kaburga kemiğini sarıyordu.

Başını kaldırdı. Küçücük odanın içerisini polis memurları doldurmuştu. Aralarında bir de müfettiş vardı.

Derken Herbi göründü. Belinden aşağısı su içindeydi.

Her halde gelirken, bindiği konoya bir hal olmuştu.

Fakat o, kendi vaziyetine bakmaksızın şefinin vaziyetini soruyordu.

—Döğüştünüz mü; diyordu. Nedir bu haliniz?..

Morgan soğuk kanlılıkla:

— Döğüş yapmak için, herhalde iki kişi lâzımdır, dedi.. İşte birisi de bendim.. Birisi çıka geldi, nişan talimi yapmak istiyormuş... Bundan bana ne, dedim.. Fakat beni hedef tutunca iş değişti..

Polis müfettişi, masanın üzerindeki ölüyü görünce, Morgan'dan sordu:

— Anlatın bakalım.. Bu meseleye dair ne biliyorsunuz?

Morgan sargısını sarmakta devam ederek:

—Şu dakikada siz ne kadar biliyorsanız; bizde o kadar biliyoruz. Geldiğimiz zaman onu bu halde bulduk.

Müfettiş, şüpheli bir tavır takındı:

(Devamı var)

Tank muharebeleri inkişaf ediyor

(Baş tarafı 1 incide)

şarktaki başlıca tank topluluk - ları arasına sokmuş ve daha az ehemmiyette tank kuvvetini garbe yerleştirmiştir. Düşmanın zayiatı bizim zayiatımızdan gene fazla olduğu bilinmektedir.

Tobruktaki İngiliz kuvvetleri mühim tank kuvvetlerinin yardimiyle Sidi Rezeg'i tutan kıtalara iltihak için bir çıkış hareketi yapmışlardır. Tobruk'un 5 kilometre doğusunda kuvvetle müdafaa edilen bir düşman mevkii ve bundan daha ufak civar bir mevzi ele geçirilmiştir.

Bütün gün Hayfa ile Sidi-Ömer arasındaki düşmanı kuşatmak için İngilizler tarafından yapılan hareket memnuniyet verici bir şekilde inkişaf etmiştir. İngiliz hava kuvvetleri düşmana nazaran üstünlüklerini muhafaza etmişlerdir. Yeniden kesif muharebelere intizar edilmekle beraber vaziyet bütün bölgelerde bizim lehimize gelişmektedir.

Sekizinci İngiliz ordusu harekâtı ilerliyor

Nevyork, 22 (A.A) — Kahire'de salâhiyetli kaynaklardan bildirildiğine göre, Tobruk limanında muhasara altında bulunan Britanya kuvvetleri cenub batı istikametinde muhasara hattını yarmışlardır. Bu hattan 5 kilometre kadar dışarıda bazı mevkileri ele geçirmiş olan İngiliz kuvvetleri ilerlemekte olan ve Tobruk cenubunda mühim mevziler zaptetmiş bulunan Britanya motörlü kollariyle birleşmeğe çalışmışlardır.

Diğer taraftan 8 inci İngiliz ordusunun harekâtı müsaid bir şekilde genişlemekte ise de taarruzun tam neticelerini ölçmek için vakit henüz erkendir.

Amerikalı teknisyenler

Kahire, 22 (A.A) — General Russel Maxvell'in riyasetinde Kahire'ye gelmiş olan Amerikan askerî heyetinden sonra askerî ve sivil yüzlerce Amerikalı teknisyen de buraya gelecektir. Afrika kıtasındaki İngiliz kuvvetlerine yapılan bütün yardım, fiilen general Maxvell'in müraka - besi altında bulunmaktadır.

Kahire, 22 (A.A) — Tobruk şehrine 15 kilometre kadar mesafede bulunan Rezeg'in İngilizler tarafından zaptından beri Rezeg'in şimalinde bulunan Almanlar, kendilerini kuşatan çelik çenberden çıkıb garbe doğru bir yol bulmağa teşebbüs için çalışmaktadırlar. Mısır'da herkes İngiliz kıtalariyle Tobruktaki İngiliz, Polonyalı ve Çek müdafilerin temasa geldikleri haberini itimatla beklemektedir.

Londra, 22 (A.A) — Bugünkü cumartesi günü, Amirallik birinci lordu Alexander, burada - ki beyanatında şöyle demiştir:

Uzun zamandanberi hazırlandığımız mühim Libya seferi, çok ilerler görünmektedir. Aldığımız haberler, bunu teyid ediyor. Bu muharebe, şarkta ve şimalde çarpışan müttefiklerimiz için hakikî bir kıymet arzetmektedir.

Kahire, 22 (A.A.) — Salâhiyyttar bir menbadan bildirildiğine göre mihverin tank kaybı, İngilizlerin kaybının üç mislidir.

Alman kumandanı Rommel bir yarma harekeli yapmağa teşebbüs etmişse de vaziyeti hiç de müsait değildir.

Almanlar şimdiye kadar zırhlı kuvvetlerinin yarısını kaybetmişlerdir.

Libyadaki harp inisyativi İngilizlerin elindedir. İngiliz kara ve hava kuvvetleri arasında sıkı işbirliği olmuştur.

Kahire, 22 (A.A.) — Batı çölündeki yıldırım hareketinin sürati, İngiliz kara kuvvetlerinin kısa bir muharebeyi müteakip, Eladem'deki büyük düşman hava meydanından bir günlük uzak mesafede bulunan Seydi Rızengh inişyerinin anî bir baskınla zaptedildiğine ait haberlerle anlaşılmıştır.

İngiliz zırhlı birlikleri o kadar sürat'le hareket etmişlerdir ki, düşmanın iniş yerinde bulunan elli pilotu ve diğer askerleri ne olduğunu anlamaksızın birden bire esir düşmüşler ve kendilerini nakledecek vesait gelinceye kadar derin şaşkınlık içinde muhafaza altına alınmışlardır.

Bugün Tomahavk İngiliz tayyareleri tarafından taarruza uğrayan, iniş meydanındaki 19 düşman tayyaresi, taarruz anında olduğu gibi yerde sıralanmış olarak bulunmuştur

Berlin 22 (A.A.) — Alman tebliğinden:

Afrika şimalinde, Alman - İtalyan kuvvetleri, 19 sonteşrindenberi geniş bir cephe üzerinde İngiliz zırhlı teşkillerile şiddetli bir muharebeye tutuşmuşlardır.

RÖYTER BİLDİRİYOR

Kahire, 22 (A.A.) — Röyterin Mısırdaki muhabiri Martin Herlihy yazıyor:

Libya taarruzunun ilk esaslı muharebesi, Kapuzzonun yetmiş kilometre batısında, Cuma günü öğleden sonra başlamış ve salâhiyetli askeri mahfillere göre müsait bir şekilde inkişaf etmekte bulunmuştur.

Almanlar, biribiri ardınca üç taarruz yapmışlarsa da, her defasında İngilizlerden çok fazla tank zayiatile geri püskürtülmüşlerdir.

Kahirede, mihver kuvvetlerinin alışmadıkları tarzda hava yardımından mahrum olmalarının benzin tasarruf etmek fikrinden değil, fakat, düşman tayyarelerinin yerden kalkabilmek kabiliyetinde olmamalarından ileri geldiği sanılmaktadır.

Kuvvetli yağmurlara rağmen, sun kumlu topraktan süzülmesi, kumlu sahalarda bulunan İngiliz tayyarelerinin hareketine mani olmadığı halde, Derne etrafında ve diğer merkezlerde kırmızı toprak sahalarda kurulan mihver tayyare meydanları yağmurdan balçık çamur haline geldiğinde, düşman tayyareleri, talkmağa çabalamakta fakat havalanmağa muvaffak olamamaktadır.

Melburn 22 (A.A.) — Halihazırda bulunan ortaşarktaki Avustralya kuvvetleri kumandanı general Blamey şunları söylemiştir:

"Düşman tank kuvvetlerinin yarısının tahribi, Libya taarruzunun bağlı olduğu tank muharebesinin İngilizler tarafından kazanılmış olduğunu gösterir.,,

General şu sözleri ilâve etmiştir:

"Müttefikler, geri kalan düşman tanklarını temizlemek için, ehemmiyetli miktarda zırhlı vesaite sahiptir. Alman haber mükemmeldir.,,

Nevyork, 22 (A.A.) — Libyada muhasım kuvvetlerin karşılaşması sırasında elde edilen muvaffakiyetleri bildiren son Kahire tebliği, ilk tesir olarak, Nevyork halkı üzerinde, derin bir memnuniyet ve sevinç intibaı bırakmıştır.

Mihver kuvvetleri çenber altına giriyor

Kahire, 22 (A.A.) — Orta Şark İngiliz umumi karargâhının tebliği:

Dün bütün gün merkezî Capitzzo - Gabrale - Sidi Rezeg üçgeni olmak üzere geniş bir bölgede büyük bir tank meydan muharebesi inkişaf etmiştir.

Taktik vaziyetinden tam surette istifade eden general Cuningham, esas zırhlı kuvvetlerini doğudaki esaslı Alman tank topluluğu ile batıdaki daha ufak tank topluluğu arasına yerleştirmiştir.

Esas Alman tank kuvvetlerinin batıya doğru bir gedik açmak için yaptığı bir çok teşebbüs akim bırakılmıştır. İki tarafın tank kayıplarını tahmin için imkân hasıl olmamıştır. Fakat düşman kayıplarının gene bizim kayıplarımızdan fazla olduğu bilinmektedir.

Bu esnada Tobruktaki İngiliz kuvvetleri donanma tarafından haftalarca süren bir müdlet zarfında yavaş yavaş karaya çıkarılan mühim tank kuvvetlerinin müzaheretile dün sabah Sidi Rezegi tutan kuvvetlerle birleşmek maksadile bir çıkış hareketi yapmışlardır.

Dün öğle üzeri Tobruk müdafaa cenberinin 5 kilometre cenup doğusunda kuvvetle müdafaa edilen bir düşman mevkii ile civarda daha az ehemmiyetli bir mevzi zaptedilmiş ve güneş batarken Tobruk kuvvetleri şiddetli bir mukavemet karşısında daimi terakkiler kaydetmekte bulunmuştur.

Hudut bölgesinde Halfaya ile Sidi Ömer arasında müdafaa edilen mevzii tutan mihver kuvvetlerini çenber altına almağı hedef güden hareketimiz, bütün gün memnuniyet verici bir tarzda inkişaf etmiştir.

Hava kuvvetlerimiz, düşman üzerinde hâkimiyetlerini idame etmiş ve bomba tayyarelerimiz düşmanın tank ve motörlü nakliye topluluklarına karşı muvaffakiyetli hücumlarile kara muharebesine müzaheret etmiştir.

Hülâsa, dünkü gün Alman başkumandanlığının ilk sürpriz darbesinden kendisini toparlamasından sonra beklenilmesi icap eden ağır çarpışmalar devam etmiştir.

Bu seferin ilk safhasında düşmana indirilen ağır darbenin tam neticelerinin tahmini mümkün oluncaya kadar daha bazı şiddetli çarpışmaların vukua geleceği muhtemel olmakla beraber bütün bölgelerde vaziyet lehimize inkişaf etmektedir.

yeni kararlar karşısında

(Baş tarafı 1 incide)

koymak, kuvvetimize bir kuvvet katmak, gün geçtikçe kendini gösterecek ihtiyaçlar için aranacak bir tırampa vasıtası olmak, en son bağrı yanık beşeriyete yardım etmek değeri kazandırmış oluruz.

biz milli korunma kararları karşısında böyle düşünüyoruz. siz de elbet böyle düşünüyorsunuz. ancak baştan başa bir lüzum ifade eden bu kararlarda bir ikinci teselli maddesi aramayor musunuz?

ben arzu ederdim ki, büyük bir zümre teşkil eden bir kısım esnaf san'atlarını ne kadar çabuk gelip geçici bile olsa yapamamak zorunda bırakıldığına göre bu türlü kararlar, sükût dolu bir gözle, onlara karşı (varın, başlarınızın çaresine bakın!) der gibi bakmış olmasın. bunların ve adamlarının ödenmiş, ödenecek vergileri vardır, alacak verecekleri vardır. bunlarla ilgili alleleri vardır. türk milletinin âlicenaplığı cemiyetten yana konacak bir mükellefiyeti, yalnız bir zümrenin boynuna borç olarak bırakmayı reva görmez. bilmem, esnaf cemiyetleri, bunların böyle devrelerde dükkân kapatmaktan doğacak neticelerle alâkalanmaya hazırlanmış mıdır?

hakkı tarık us

Alman tebliği

(Baş tarafı 1 incide)

hücum kıtaları şiddetli muharebelerden sonra Rostov şehrini almışlardır.

Doğu cephesinin diğer kesimlerinde de derinliğe yapılan taarruzlarla muvaffakiyetler elde edilmiştir. Alçaktan uçan tayyareler ve zırhlı arabalarla himaye edilen fazla miktarda düşman kuvvetlerinin Leningraddan çıkmak için yaptığı teşebbüsler akim kalmıştır. Bu münasebetle on beş düşman tankı tahrip edilmiştir.

ROSTOV ŞEHRİ HAKKINDA BİLGİLER

Berlin, 22 (A.A.) — Don nehrinin sağ kıyısındaki Rostov isimli Sovyet eyalet merkezinin zaptı neticesinde Azak denizinin başlıca limanı, Almanların eline düşmüştür. Rostov ile Sovyetler Birliği arazisinin diğer bütün kısımları arasında çok geniş bir demiryolu şebekesi vardır.

Rostovun zirai hinterlandı bu şehri 1741 tarihindeki teessüsündenberi büyük ölçüde zahire pazarı haline getirmiştir. Liman uzunluğunca gayet geniş bir saha dahilinde 100 tane antrepo vardır. Rostovda diğer mühim deniz tesislerinden başka iki büyük tersane, döner vinçler, zahire koymağa mahsus 2 anbar, gemilere mahsus 5 dok, gemi tamir atölyeleri vesaire vardır. Rıhtım tesisleri Don nehrinin her iki sahilinde 700 metreden fazla uzunlukta yer kaplamaktadır.

Açık denizde seyrüsefer işleri ancak Azak denizine açılan kanalın inşası bitelıberi başlamıştır. Bu kanal sayesinde büyük gemiler limana girebilmektedirler. Sanayi de burada ancak son seneler zarfında inkişaf etmiştir. Rostovdaki mühim silâh fabrikaları arasında bir savaş tayyareleri fabrikası, bir tank ve zırhlı arabası, 6 tane mühimmat, barıt ve infilâk maddeleri fabrikası vardır. Bu sonuncu fabrikalar, ayni zamanda mayn, bomba ve elbombaları da yapmaktadır. Rostovda ayni zamanda ziraat makineleri yapan 2 büyük fabrika da vardır. Bunlardan biri bütün Sovyet Rusyada mevcut ayni neviden fabrikaların en büyüğü olarak tanınmıştır. Şehirde bir de vagon fabrikası, lokomotif tamirat atölyeleri, bir motosiklet fabrikası, bir kaynak atölyesi, bir demir izabe fabrikası, 3 kimyevî müstarselât fabrikası ve külli yetli miktarda sınai teşebbüs müesseseleri mevcuttur. Rostovdaki tütün fabrikası, Sovyet Rusyada mevcut tütün fabrikalarının en büyüğüdür. Abhas bölgesinde ve Kafkasyanın batısında ekilen tütünler burada işlenir. Bunlardan maada Rostov şehrinde hububat değirmenleri, sebze unları yapan fabrikalar, konserve fabrikaları ve çok inkişaf etmiş bir mensucat sanayii vardır. Bunlara gayet mühim deri ve kereste fabrikalarını da ilâve etmek lâzımdır.

MOSKOVAYA 85 KİLOMETRE

Stokholm, 22 (A.A.) — Ofi:

Stokholmdaki kanaate göre, Alman kuvvetlerinin Volokolamsk ve Mojaisk'de açtıkları mühim gedikler neticesinde, Rus cephesi dün Moskovanın batısında yarılmıştır. Alman kuvvetleri, doğrudan doğruya Moskovaya 85 kilometre mesafededirler.

BİR ALBAY ALMAN TAYYARECİSİ ÖLDÜ

Berlin, 22 (A.A.) — Alman av tayyarecilerinden en güzidesi olan Albay Moelders'in Breslav civarında bir nakliye tayyaresi kazası neticesinde öldüğü resmen haber verilmektedir.

Sovyet tebliği

(Baş tarafı 1 incide)

noktada yeni hatlara çekilmişlerdir ve buralarda kuvvetlenerek düşmanı çok şiddetli bir ateşle ve mukabil taarruzlarla karşılamışlardır.

Mojaisk cephesinin bir kesiminde Almanlar 20 tank kaybetmişlerdir. Rusların mukabil taarruza geçtikleri Tula cenup doğusunda bazı kasabalarda sokak muharebeleri yapılmaktadır.

Zvada gazetesinin bir itirafı

Moskova, 22 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Krasnaya Zvada gazetesinin cenup cephesindeki muhabiri, şimdi Rostov şehrinin zaptı için şiddetli muharebeler cereyan ettiğini söylemekte ve Sovyet kıtalarının gerilediğini itiraf etmektedir. Muhabir diyor ki:

Bir aydanberi düşmanın yaptığı müteaddit teşebbüsler, püskürtülmüştü. Fakat son zamanda Alman kumandanlığı itina ile hazırladığı yeni bir taarruza geçmiş, sayısız ihtiyat kuvvetler ve bilhassa tanklar yığmıştır.

Düşmanın sadece Rostov kesiminde üç, dört zırhlı ve motörlü tümeni vardır. Rostov mudafileri cesurane dövüşmekle beraber, adetçe faik düşman kuvvetlerinin ağırlığı altında geri çekilmek mecburiyetindeydiler.

Ruslar geri çekiliyor

Moskova, 22 (A.A.) — Sovyet radyosu, Moskova önündeki muharebelerin aynı şiddeti dalma muhafaza ederek devam eylediğini bildirmektedir.

Ruslar bir çok noktada geri çekilmişlerdir. Fakat mukavemete devam eylemektedirler.

Kafkasyaya sarkma kabil olacak mı?

Rostofun işgaliyle Kafkasyaya giriş için bir kapı açıldı demektir. Ancak sarkma derhal kabil değildir. Çünkü Kafkasyaya inmek için Alman kuvvetlerinin Don nehrine arkalarını dayamış olan Sovyet kuvvetlerini daha şimale doğru atmaları lâzımdır.

Bu itibarla Almanların hemen Kafkasyaya sarkmak istiyeceklerine ihtimal vermiyoruz.

— Radyo gazetesi —

Düşmanı hükûmet merkezine yaklaştırmayın

Moskova, 22 (A.A.) — Bu sabah haber vermiştir:

Moskova yakınında vaziyet iyidir. Bununla beraber memnun olmamak için hiç bir sebep yoktur. Şimdi daha kuvvetlenmiş bulunuyoruz. Ordumuz bundan bir ay daha iyidir. Düşmana kesin bir darbe vurup Moskova sakinine her kes harp için şöyle bağırmalıdır. "Bir adım bile gerilememek lâzımdır. Düşmanın hükûmet merkezine yaklaşmasına meydan vermiyelim.,,

Japonya

İngiltere ve Amerika ile

Hangi şartlar altında barış yapabilir

Londra, 22 (A.A.) — Japon devlet adamlarının heyecanlı beyanatı, Tokyo matbuatının birleşik Amerika hakkında reva gördüğü hakaretler, askeri, kredilerin Japon parlâmentosu tarafından sevinçle kabulü, Japon hükûmetini şimdi, bir ricat hareketinde zorlukla karşılaştırmaktadır.

Japon başvekiline göre birleşik Amerika ile İngiltere aşağıdaki şartları kabul ederlerse uzakşarkta barış yapılabilir:

1 — İngiltere ile Amerika, meselenin halini Japonyaya bırakmak mak sadile Çin işine müdaheleden istinkâf etmelidir

2 — Her iki devlet, Fransız Hindiçinisinin istilâsından beri Japonya üzerinde tatbikine başlanan iktisadi tazyiki kaldırmalıdır.

3 — Gene her iki devlet, her şeye başvurarak Avrupa muharebesinin şarki Asyaya sirayetini men'e çalışmalıdır.

Sepectator mecmuasının bu haftaki makalesinin belirttiğine göre, Japonlar dört sene devam eden muharebeden sonra "Çin meselesini,, hal edemiyeceklerini isbat ettiler. Diğer taraftan, eğer Japonlar bu meseleyi halletmek vaziyetinde olsalar da, birleşik Amerika, Japonyanın Çine yaptığı tecavüzü tasdik edememek mevkiindedir.

Röyter Ajansının askerî Muhabirine göre:

Zırhlı tümenler Kısa bir zamanda

Bingaziye giden yola hücum edebilecekler

Londra, 22 (A.A) — Röyter ajansının askerî muhabiri general Gangh yazıyor:

Kahire'den cuma günü akşamı verilen tebliğ, son derece ölçülü bir lisanla yazılmış olmakla beraber. Bingazideki muvaffakiyetlerimiz hakkında bize çok vazih haberler vermektedir.

Bu askerî harekâtın tesirleri, zaferler kelimesinin çok yerinde olduğunu şüphesiz ki göstermektedir. İngilterenin maksadı, soldan çok fazla şümullü bir çevirme hareketi yapmak olduğu âşikârdır. Zırhlı tümenlerimizden ikisi tarafından yapıldığı anlaşılan bu hareket, hepsi çok muvaffakiyetle biten üç ayrı muharebeyi intaç etmiştir.

Birinci muharebe, 18 sonteşrin salı günü Sidi-Ömer'in tam gerisinde bir noktada bir İtalyan zırhlı tümenine karşı yapılmıştır. Bu İtalyan tümeni ciddî surette hırpalanmış, geri çekilmiş ve şarka doğru Berelgobi'ye Tobruk'un 50 kilometre kadar cenubuna kaçmıştır.

Perşembe günü zırhlı tümenlerimizle bir Alman zırhlı tümeni arasında Sidi Rezeg yakininde daha muvaffakiyetli bir çarpışma olmuştur. Neticede Naziler 70 tank, 30 dan fazla zırhlı otomobil kaybetmişler, sonra onlar da şarka doğru çekilmişlerdir. Çekildikleri mesafenin uzaklığı hakkında hiç bir şey söylenememektedir.

3 üncü muharebe, görünüşe göre, çarşamba, perşembe günleri düşman ileri mevzilerine daha yakın bir noktada cereyan etmiştir. Bu çarpışmaların her ikisinde de naziler, 60 tank daha kaybetmişler ve cenuba doğru çekilmişlerdir. Bunun mânası, Bardia müstahkem müdafaa mevkilerine doğru ricat etmiş ve orada şimdi kapalı kalmış olmalarıdır.

Tebliğimizde bu muvaffakiyetli muharebeler neticesindeki harekâtımızdan bahsedilmemekle beraber zırhlı tümenlerimizin garbe doğru süratle ilerliyerek düşmanı yakından takib ettikleri ve çok geçmeden Bingazinin cenubuna, Gedabaya'ya Elageyka'ya hattâ belki Bingaziye giden yola hücum edebilecek bir noktaya varacaklarını kuvvetle tahmin etmek mümkündür.

Bu arada İtalyanlar ve Almanlar Bardia'da Fort Caputzzo'dan Sidi-Ömer'e kadar uzanan Maginot hatlarını tutmakta ve hâlen bir yandan üslerine bütün muvasalaları kesilmiş, diğer taraftan İngiliz kuvvetlerinin cebheden şiddetli hücumlariyle karşılaşmış bulunmaktadırlar. Bu suretle kuşatılmış bulunan Alman, İtalyan kuvvetlerinin 40.000 kişi olduğu tahmin ediliyor. Maamafi aldığımız ganimetleri saymak için henüz zaman gelmemiştir. Yalnız şu kadar söyliyebilirim ki, çok geniş akisler yapacak olan mühim bir muzafferiyet kazandık.

Avrupanın istiklâl ve iktısadî ihyası için

Almanya bir konferansı toplamak arzusundadır

İngiltere konferansın dışında bırakılıyor

Vashington, 22 (A.A) — Beyaz ev'den haber verildiğine göre, Vaşingtona gelen bazı haberler bütün Avrupa memleketlerin iktisadî itibarlarının iadesi ve istiklâllerinin ihyası için bir konferans yapmak tasavvurunda bulunmül tesbit etmek üzere Almanya bir konferans toplamak arzusundadır. Bu beyanatı vermiştir. Ruzveltin kâtibi Early, İngiltere nin konferansa davet edilen memleketler listesinin dışında bırakıldığını ilâve etmiştir.

Ruzvelt'in kâtibi, sözüne devam ederek, bu haberin cumhurreisi ve hariciye nazırlığına, sarih sebeblerden dolayı isimlerinin zikrine imkân olmayan muhtelif kaynaklardan geldiğini ilâve etmiştir.

Bu konferans, ilk veya ikinci kânun ayında toplanacak konferansa bir kaç muharib - let, bütün mihver devletleri bir kaç ta Avrupalı bitaraf memleket davet edilecektir. Garb yarımküresinden hiç bir millet konferansa çağrılmıyacaktır.

İngiliz donanması

Uzak Şarka takviye kuvvetleri götürüyor

Nevyork, 22 (A.A) — D.N.B. Londra ajanslarından alınan haberlere göre, bahriye nazırı M. Alexander, İngiliz donanmasının Uzakşarka takviye kuvvetleri gönderdiğini söylemiştir. Nazır tafsilât vermemiş, fakat takviyenin pek çok olduğunu belirtmiştir.

Bulgaristanla Türkiye arasında

(Baş tarafı 1 incide)

Bulgaristan Türkiyeye demiryolu ile transit hakkı verecek ve bu suretle Türkiye ile iyi münasebetlerini idame etmek arzusunun açık bir delilini göstermiş olacaktır.

Sofya 22 (A.A) — Bir müddettenberi Sofyada bulunan Bulgaristanın Türkiye elçisi M. Kirilof bugün Ankaraya dönmek üzere hareket edecektir.

ISTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TİYATROSU
TEPEBAŞI
DRAM KISMINDA
Gündüz 15,30 da
Akşam 20,30 da
Merdivende Bir Işık
* * *
İstiklâl Caddesinde
KOMEDİ KISMINDA
Bugün Gündüz 14 de:
Akşam 20,30 da:
Kör Döğüşü

Beyoğlu Halk Sineması
Bugün 11 den itibaren 3 büyük film birden:
1 — Büyük Caz.
2 — Alibaba Hindistanda (Türkçe)
3 — Silâhşör Kovboylar.
Son Zaferi.

Dehakâr ve parlak yıldız HİLDE KRAHL
En son ve mükemmel
Mukaddes Yalan
(Die Barmherzinge Lüge)
Filminde SARK sinemasına
Koşan seyirciler gayetmektedir. Bugün saat 11 de tenzilâtlı matine.

Sinemanın 4 büyük ve Meşhur Yıldızı
LİLİAN HARVEY - WILLY FRİTSCH
Georg Alexander ve Leo Slezak
BU SALI AKŞAMI SÜMER sinemasında
gösterilecek olan
MODERN hayat
Fransızca sözlü güzel filminde:
Kadınların, erkekleri taklitte ve işleri aşka tercih etmekte haklarının olup olmadığını söyliyeceklerdir.

akit okuyucularının ihtikârcılar için düşündükleri cezalar

ihtikârcılara ne ceza verirsiniz,, altında neşretmekte olduğu okuyucu mektuplarına devam ediyoruz.

***

İlân edilmeli

İhtikâr yapan ticarethane ve sahiplerinin dükkânları — ihtikârın derecesine göre edilecek bir müddet — üzerlerine: ihtikâr yaptığı için kapatılmıştır, yazmalı ve keza açıldıktan da mağazanın vitrinine veya kolayca görebileceği bir yere kalmak üzere, "Bu ma- sahibi ihtikâr yapmıştır,, diye harflerle yazılmış bir yafta konmalıdır. ... zamanda her gazetenin a... bir köşede, ihtikâr yapan... isimleri ve adresleri yazıla... halka bildirilmelidir.

Okuyucularımızdan:
Rahmi Göçmez

...ihtikârcılara verilecek cezalar! ...zamanın meşhur meyhaneleri ... kinaye olarak denildiği gibi ... yahut Kılıç! — Bizans... Mil çekme veya adalardaki ...lara kapatma — Bizim devirde olduğu veçhile çuvala... balıklara yem — Küçük... dinlediğimiz hikâyeler... olduğu gibi sormalı: Kırk katır ... satır mı? ...Suratını boyayıp merkebe bindirerek teşhir (İhtikârcı... bir tenezzüh gibi gelecektir) — İhtisap ağa... dükkânın önünde fala... yatırıp eşek sudan gelinceye ... dayak! — Pek eski ceza... Taşa tutmak, elini veya kesmek, erkeklik âletini kez... kesmek veya hadım etmek — ceza: Cellât!.. — Yine es... ...ardan 15 değnekten 45 değ... kadar (rapor mucibince) ... dayağı! — Dayağın mu... olduğu devirlerde bazı hocala... talebesine sorduğu gibi sorma- lı: Oğlum! Fındık mı, ayva mı yoksa kızılcık mı yersin? — Engizisyon cezalarının en hakikisi olan: Yüksek bir yere büyük bir fıçı su, kabahatli kıs kıvrak bağlanarak yere yatırıldıktan sonra kalın bir pamuk ipliğini bir ucu fıçıda, bir ucu ihtikârcının burnu - nun deliğine olarak koymalı. Fıçıdaki su doymak bilmiyen karnına nakil (uzun olur amma temiz olur) — Bazı memleketlerde hâlâ hüküm süren: Kamçı? — Meşhur ve maruf iğneli fıçı!. — Hikâye malûm: Kırk sopa mı? Kırk okka soğan mı? Ama soğandan başlayıp sopada karar kılmak! O da başka — Yeniçeri ağasının: — Ye kerata senedi! dediği gibi kabına kadar defterleri ve bütün ihtikâr evrakını yedirmek (ama bir dahasında kâğıt helvasına yazarmış, o daha başka) — Tıbbî cezalardan: Bir kilo keskin müshil! Velhasıl ihtikârcı yakalanınca etrafındakilere: — Buyurun cenaze namazına! demeli. Böylelikle en aşağı bir milyon ihtikârcıdan on yedi milyonun âhı çıkmış olur. (Huzma sefa, da'ma keder).

Emekli tarih hocalarından:
Ferit Karan

Tecrit kampına

Mallarını müsadere etmeli ve harp nihayetine kadar tecrit kamplarına sevketmeli.

Edremit: Bizim berber
Hüseyin Solel

Malını müsadere etmeli

Memleket evlâtlarının her fırsatta kanını emen içimizdeki kurtlara lâyık oldukları en ağır ceza verilmelidir.

Meselâ: İdam desem ölür kurtulur. Malını müsadere etmeli. Kendisine bütün kapılar kapanmalı. Aç ve çıplak kalmalı, fakirliğin ve ihtiyacın ne demek olduğunu anlamalı.

Sanat okulu:
İbrahim Özak

Eminönü ile Taksim arasında

20 otobüs işliyecek

Ankaraya giden belediye reis muavinlerinden Lûtfi Aksoy ... sabah dönmüştür. İstanbu - belediye işleri etrafında Ankarada ilgili vekâletlerle görüş - ... ve faydalı sonuçlar elde etmiştir.

Eminönü ile Taksim arasında bir otobüs servisi kurula - caktır. Bu serviste 20 araba çalışacaktır. Arabaların seferleri ... sinema ve tiyatroların ... saatlerinde daha faz - ...caktır.

Ücret tarifesi de halkın geliri düşünülerek ucuz olarak hazır - lanacaktır.

VAKIT'A
ABONE
OLUNUZ

Kanije
Muhasarası

nâmık kemâl'in
yenileştirilen eseri

hazırlayan: hakkı tarık us
kadın, erkek, küçük büyük her
Türk için tekrar tekrar okunacak
bir kitab.

fiatı 30 kuruş
tevzi yeri VAKIT kitabevi
her kitabcıda bulunur.

Maarif Vekilinin tetkikleri

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel kültür müesseselerinin çalışma durumu etrafında incelemelerine devam etmektedir. Dün de öğleden önce üniversiteye giderek üniversite terim koardinasyon kurulunun çalışmalarında bulunmuş, kendilerinden çalışmaları etrafında bilgiler almıştır.

Üniversitedeki incelemeler - den sonra Eminönü halkevine giden Vekil orada da ev çalışmalarını incelemiş sonra fotağraf sergisini gezmiştir.

Parti Genel Sekreterinin incelemeleri

Şehrimizde bulunan parti genel sekreteri Fikri Tuzer dün akşam vali ve belediye reisi ile birlikte parti binasında görüşmüştür. Bu görüşmede parti İstanbul başkanı Reşat Mimaroğlu da bulunmuştur. Şehrimizin parti işleri etrafında ilgililerden bilgiler alınmıştır.

Bundan başka fakir üniversite talebesine partice açılması düşünülen talebe yurd binası için uygun görülen binaların durumu incelenmiştir. Şimdilik yurd 18 odalı Fatih medreselerinde kurulacaktır. Burada gereken onarma yapılacaktır.

Birinci sınıf
mütehassıs doktor
NURİ BELLER
İNİE ve RUH HASTALIKLAR
Ankara Caddesi No. 71
Muayene saatleri: 15 ten itibaren

Ev - Kadın - Faydalı Malumat

Etsiz, yağsız lezzetli yemekler

Dibaba = Dilbaba "Çiğ Köfte,,

... — Bahsimiz et, yağ istemiyen lezzetli yemekler olmakla beraber, sırası gelmişken dibaba denen çiy bulgur köftesinin bir de et tedariki kolay olduğu zamanlara ait pişirme yolunu gösterelim:

Et, bulgur, ayrı ayrı taş havanda bir şimşir havan eliyle macun gibi dövülür. Et ile bulgur birbirine karıştırılır, yoğurulur. Yarısı tepsinin altına incerek döşenir, börek şeklinde fıstıklı ve bol soğanlı kıyma konarak kalan kısmı da kıymanın üstüne döşenir. Baklava gibi üstü bıcakla çizilir. Çizilen yerlere bıçak ucu ile sade yağı parçaları sıkıştırılır. Fırına verilir. Fırından alındığı zaman üstüne ayrıca biraz tereyağı eritilir, azıcık su serpilir, bir kapakla kapatılır. Yeneceği zaman tepsi ile sofraya konur.

Her gün bir fıkra

Teselli

Koca Ragıp Paşa müneccime istihraç yaptırmış ve bir vakit ayağına ip takarak evinin önünde sürükliyeceklerini öğrenmiş. Gözüne uyku girmiyor, hep bunu düşünüyormuş. Bir gün evinin önünde bir gürültü olmuş. Pencereyi açıp bakınca, çocukların ölmüş bir kargaya ip bağlayarak sürüklediklerini görmüş.

Birden bir kahkaha atmış ve (kurtuldum) diye bağırmış. Gurab arabca "karga,, demektir. Kendi adı da "Ragıb,, olduğu için bu iki isim arasında bir benzerlik bulmuş ve "benim yerime karga idam edilmiş,, diye teselli bulmuş.

Yeni Eserler:

İSLÂM - TÜRK ANSİKLOPEDİSİ — 23 üncü sayısı çıkmıştır. Bu sayıda A'ma ve A'mal kelimeleri üzerinde salâhiyetli muharrirlerin izahları vardır: A'malar hakkında Peygamberimizin şefkatine dair hadisler, fıkıh bakımından hikmet, tıbbi tedbirler ve teşkilâtlar, İslâm ülkelerinde, Selçuk ve Osmanlı devirlerindeki müesseseler tetkik ve izah edilmiş; sonra A'malin lûgat ve örf mânaları kuran, fıkıh, dini ve dünyevi hükümler, ahlâk ve diyanet, kelâm, ruhiyat ve mantık bakımlarından incelenmiştir.

Profesör eŞrafeddinin arabcadan tercüme ettiği bir eserde bazı tercüme hatalarına dair (Muallim Nafiz) imzasiyle yazılan tenkid de bu sayıdadır.

* * *

YAPI — 15 günde bir çıkmak üzere güzel san'atlardan, fikir ve kültür hareketlerinden bahsetmek üzere tesis olunmuş güzel bir dergidir. İlk sayısı şöyle başlıyor: (Bu ismi bütün güzel san'atların, şiirin, musikinin, mimarlığın... yapısı olarak almışız, dır. Güzel san'atların kurulmuş, bağlanılmış, fakat belki de muhtelif sebeplerle ilerliyemeden kalmış yapısını yürüteceğiz, tamamlayacağız).

Arkadaşımıza başarılar dileriz.

* * *

YÜRÜYÜŞ — Haftalık fikir ve san'at gazetesi. Sahibi Fazıl Mahmut Ülküer, idare ve yazı işleri müdürü Şahabettin Uzunkaya. İkinci sayısı çıktı. Sevimli, zevk ile okunuyor. Tavsiye ederiz.

TAKVİM	Pazar 23 II. teş.	Pazarte. 24 II. teş
	Zilkade: 4 Kasım: 16	Zilkade: 5 Kasım: 17

Vakitler	Vasati	Ezani	Vasati	Ezani
Güneşin doğuşu	6.57	2.11	6.58	2.13
Öğle	12.00	7.15	12.00	7.16
İkindi	14.31	9.45	14.30	9.45
Akşam	16.45	12.00	16.44	12.00
Yatsı	18.22	1.36	18.21	1.36
İmsak	5.13	12.28	5.14	12.29

GÖZ HEKİMİ
Dr. Murat R. Aydın
Beyoğlu Parmakkapı. İmam sokak
No. 2. Tel: 41553

Bulmaca

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	■	■						■	■
2	■				■	■			■
3				■					
4			■					■	
5					■				
6		■					■		
7			■			■			
8	■			■	■				■
9	■	■						■	■

SOLDAN SAĞA:

1 — Dikenli bir hayvan (5), 2 — Kilise sesi (3), Rabıt edatı (2), 3 — Lezzet (3), Ege (5), 4 — Sicim (2), Büyük bıçak (4), 5 — Uzun kereste (4), Zahmet (4), 6 — Çok yiyen (4), Nefi edatı (2), 7 — Delille göstermek (5), İyilik (3), 8 — Dışın aksi (2), Kale (3), 9 — Bir şeyi teşkil eden şey (5).

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Kurnaz bir hayvan (5), 2 — Kazma (4), Nota (2), 3 — Tabaka (3), Top atan (5), 4 — Vahşi hayvan evi 2), Yumuşağın aksi (4), 5 — Uzak (2), Bir çalgı (2), 6 — Bir isim (4), İçki (2). 7 — İzaz (5), Mânevi parlaklık 3), 8 — Sicim (2), Kati söz (4). 9 — Korkak (5).

Dünkü bulmacamızın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	■	B	O	R	A	Z	A	N	■
2	S	O	F	A	■	A	Z	A	R
3	A	N	■	F	E	R	■	N	A
4	B	O	Ş	■	N	■	C	E	P
5	I	■	E	Ş	■	D	O	■	T
6	K	İ	N	■	F	■	Ş	İ	İ
7	A	L	■	Ş	A	İ	■	A	Y
8	N	A	M	E	■	T	A	N	E
9	■	H	A	S	T	A	N	E	■

İstanbul Asliye 9 ncu Hukuk Hâkimliğinden:

941/356

Beyoğlu Yeniçarşı Çiçekçi sokak 10 No.lı apartımanda mukim Satenik tarafından Elyevm ikametgâhı meçhul olan makinist Nişan aleyhine açılan Nikâhın feshi davasının cari muhakemesi sırasında: M. aleyha gönderilen dava arzuhali ve davetiye ilânen tebliğ edildiği halde mahkemeye gelmemiş ve bir vekil dahi de göndermemiş olduğundan mahkemenin gıyaben icrasına ve yirmi gün müddetle gıyap kararının M. aleyhe ilânen tebliğine ve muhakemenin 3.12.941 saat 10 a talik edildiği gıyap kararı makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (37939)

Türk âbideleri hakkında konferans

EMİNÖNÜ HALKEVİNDEN :

24.11.1941 Pazartesi günü saat (17,30) da Yüksek Mimar Sedat Çetintaş tarafından Evimiz salonunda (Türk âbidelerinde yabancıların görüş sakatlıkları) mevzuunda projeksiyonlu bir konferans verilecektir.

Bu konferans için davetiye yoktur. Giriş serbesttir.

Aşk ve Macera Romanı

Meçhul Kadın

Nakleden : Muzaffer Acar

9

Balık avı için hususî bir filosu, bir çok petrol kuyuları vardı. Fil dişi, pırlanta işliyor, kauçuk yetiştiriyor, muazzam fabrikalarında kâğıt imâl ediyordu. Bütün bir memleket iktisadiyatının kralı idi. Verdiği emirler beş kıta üzerinde tesirini gösterirdi. On kelimelik bir telgraf dünyanın her hangi bir köşesinde yaşıyan elli kasabanın hayat şartlarını değiştirirdi.. Frank Jerald, bütün dünyaya hükmeden yüz büyük iktisatçıdan biri idi..

* * *

Saat 8,45 i vurdu. Hâlâ salona gelenler vardı. Fakat artık kimse salondan dışarıya çıkmıyordu. Şuraya, buraya ikişer, üçer kişilik kümeler teşkil etmişler, şundan bundan konuşuyorlardı. Hemen hemen hepsi de genç görünüyordu. İçlerinde ancak iki veya üç tanesi elliye yaklaşmıştı. Hepsi birbirlerini tanıyor, bir çoğu sevişiyor ve ekserisi de birbirinden nefret ediyordu. Aralarında insanlar arasında mevcut tabii rekabet vardı. Patronlarının kendilerini çağırmış olması, günlük işleri arasında mühim hâdise teşkil etmiş idi. Hepsinin üzerinde bu gibi randevular için saklanmış vestonlar, smokinler vardı.

Diğer bir ziyaretçi de evvelâ grupa yaklaşıp hepsinin ellerini kuvvetle sıktıktan sonra küçük gruptan ayrılmıştı. Bu uzun boylu iri yapılı güzel bir gençti. Franz Jerald'e ait hiç bir müessesevi idare etmiyor, hiç bir teşkilâtın başında bulunmıyordu.. Bir maliyeci, tayyare ile randevuya yetişmiş olan bir müessese müdürüne bu gençten bahsederken: "Patronun aziz arkadaşlarından biri..,, kelimelerini fısıldamıştı.

Evet bir dostu, Franz Jerald'ın bir dostu idi. Yüzünde hararet endişe yoktu. Fakat onun da mülâkatı, sırasını sabırsızlıkla beklediği açıktan açığa görülüyordu. İçinde muhakkak ki sabırsızlıkla karışık bir de sıkıntı vardı. Nazarları belki onuncu defa salondakileri yıkarken nihayet bir yeni gelen üzerinde durdu. İkisi birden bir hayret nidası kopardılar ve elleri birbirine uzandı:

— Sen ha Morez?

—Bonjur.. Seni gördüğüme memnunum.. Yoksa çok geç mi kaldım?

İsminin Saviyer olduğunu öğrendiğimiz bu uzun boylu, iri yapılı genç saat dokuzda açılacak olan kapının önüne toplanan otuz kişiye elinin bir hareketiyle işaret etti; arkadaşı Morez mırıldandı:

— Burada hiç bir meslektaş göremiyorum..

— Jerald gazetecilerden hoşlanmaz dostum. Siz bu büyük iş adamı hakkında yazı yazacak yegâne gazetecisiniz.. Yalnızsınız değil mi?

— Yalnızım bir tesadüf bana Jerald'in buraya geleceğini öğretti. Büyük Kançuz müessesesinde bulunuyordum. O sırada gelen bir telefon Frank Jerald'ın geleceğini hem direktöre, hem de bana öğretti.

—Kendisiyle görüşmek istiyor musunuz?

—Şüphesiz. Fakat bunun bu gece için mümkün olamıyacağını da takdir ediyorum. Halbuki makalemi bu gece yarısından evvel matbaaya vermem şart.. Maamafi sizi bulduktan sonra yazı yazılmış demektir.

—Ben mi? Tuhaf.. Size ben ne söyliyebilirim ki?

—Frank Jerald hakkında bütün bildiklerinizi.. Hattâ bilmeyip tahmin ettiklerinizi bile..

— Benim bildiklerim o kadar azdır ki dostum Morez bunlar sizin yazınızın bir tek satırını bile teşkil edemez..

— Fakat siz onun en yakın dostu değil misiniz, insan hiç olmazsa yine de bazı şeyler söyliyebilir..

Saviyer tebessüm etti:

—Böyle büyük adamların yakın dostluklar kurmak için sarfedecek vakitleri yoktur. Ben Jerald Pariste kaldığı zaman kendisini görüyorum, sonra da ekseri geceler birlikte yemek yiyoruz.. Bana işlerinden katiyen bahsetmez, esasen ben de o mevzularda kendisiyle münakaşa edecek vaziyette değilim.. Zaman zaman benim hayatımla alâkadar olur, fakat ben bugün onun yaşadığı hayat hakkında kat"î hiç bir şey bilmiyorum. İşte sana söyliyebileceklerimin hepsi bundan ibaret..

— Kendisini nerede tanıdınız?

— Stamislas'da iken.. Bundan çok, pek çok evvel ve Saviyer gülerek ilâve etti.

— O zaman ikimizde ilk sınıflarda bulunuyorduk..

— Yani bu sözlerinizle kendisinin büyük sınıfları okumamış olduğunu mu kasdediyorsunuz?

— Uzun müddet birbirimizi sınıflarda takip etmiş değiliz.. Ancak şunu söyliyebilirim ki, biz lise sınıflarına geçtiğimiz zaman o maceraya atılmağı düşünüyordu.

— Maceraya mı dediniz?

— Hayır, maceraya atılmağı düşünüyordu.. dedim. Frank modern tabiriyle "büyük macera adamıdır,, tabiî bu büyük macera adamları bugün keşfedilmemiş toprakları, tanınmamış milletleri bulup meydana çıkarmıyorlar.

— Fakat büyük işler, bankalar kuruyorlar.

(Devamı var)

— 132 —

Senelerden beri devam etmekte olan vahşî ihtiraslar borası, ahlâkan tefessüh etmiş olan matbuatın ahlâk bozucu tesiri, her şeyi bal' etmekte olan materyalizm, vicdanını uyutmak suretiyle kolayca zengin olmak imkânları ve idare adamlarının gösterdikleri misal, bütün bu hâdiseler onların temiz hislerini öyle kalın bir tabaka ile örtmüşlerdi ki bu hislerin üzerinden o kalın tabakayı kaldırabilmek için yepyeni esaslara dayanan, yeni bir devir lâzımdı.

Bay Ganü gazetenin neşri, takib edecek yolu, ve neşrinde iştirak edecek şahıslar hakkında plânını izah ederken Guçuğlu ile Duçuğlu kalblerinin en derin köşelerinde bir noktanın sızlamakta olduğunu hissediyor, bu işte bir eksiklik olduğunu anlıyor; ve burada bulunması lâzım olmıyan bir şeyin mevcut olduğunu görüyorlardı.

Fakat bu hisleri bastırmakta olan ağır tabakanın üzerine Bay Ganü yeni bir tabaka daha ilâve etti.

Ve bu temiz hisleri büsbütün boğdu.

O, büyük bir belâgatle, şevk ve heyecanla kuracakları müesseseden ne gibi maddî faydalar temin edeceklerini izah etti. Guçuğlu ile Duçuğlu için bundan daha ikna edici bir bürhan olamazdı.

Bu sırada kapı açıldı ve kapıda avukat Gunü tilki gibi uzun burnu ile göründü. Arkasından da hırsız Danko girdi.

Bay Ganü, Gunü'ye dostane bir eda ile sordu:

— Gunü be biz bir gazete neşretmek istiyoruz. Sen ne dersin?

Gunü:

— Neden neşretmiyelim. Kelepir var mı? diye sordu.

— Sen keyfine bak!

— Pek âlâ nasıl gazete çıkaralım? Hükûmet taraftarı mı, yoksa muhalefet mi? Çabuk söyle zere müşterilerim bekliyor.

— İşin belâsı orada ya! Hükûmet mi yoksa muhalefet taraftarı mı? Hay aksi şeytan bugünkülerin idarede ne kadar kalacaklarını bilmiyoruz ki.

— 129 —

Rus kvas'ından bahsediyorum. Şu be canım, kvas ona ister armut suyu de, ister boza de..

Hırsız Danko:

— E, tamam, şimdi de bozacı mı olacağız! dedi.

— Değil be yahu! Mesele içkide değil, mühim olan onun ismidir. Yalnız bir Rus kvas'ı de, yeter! İçmek için her kes birbirini kırar.

Fransızların şimdi ne yaptıklarını işitmedin mi? Herifler para vurdular para! Şaka değil!

Duçuğlunun sözlerinden memnun olmıyan hırsız Danko :

— Boş lâf, ben kvas istemem! dedi.

Duçuğlu hiddetle:

— Söyle bakalım. Ne istiyorsun, dedi.

Hırsız Danko:

—Bir banka tesis edelim, dedi.

—Ahmak!

— Niçin! Bu sırada Bay Ganü onlara:

— Kavgayı bir tarafa bırakın diye çıkıştı.

Hırsız Danko hiddetle:

— Neden ahmak olacakmışım? dedi ve Duçuğlu'ya müthiş bir nazar fırlattı.

— Sus da! Yerine otur ve banka hakkında ne söyliyeceksen söyle!

— Söylesin bakalım neden ahmakmışım!

Hırsızın kanlı nazarları ve tehdit edici tavrı karşısında şaşalamış olan Duçuğlu:

—Şuna bak! Banka kuracakmış. Sen bankayı popara mı sandın be!

Hırsız:— Popara zer! diye bağırdı.

— Nasıl popara, nereden nereye popara olacakmış? dedi.

Lâf, lâftan derken iş kabardı. Siz hırsız Dankoyu bilirsiniz. Mübarek hep döğüş arar. Duçuğlu ise ondan aşağıya kalmaz. Az kalsın birbirlerinin gözünü çıkaracaklardı. Bereket versin Bay Ganü onları teskin etmeğe muvaffak oldu.

Haftalık Radyo Programı

23.11.1941

8.33 Hafif program (Pl.), 8.45 Ajans haberleri, 9.00 Marşlar (Pl.), 9.15 Evin saati, 9.30 Marşlar programının devamı, 12.33 Mahur m... mından şarkılar, 12.45 Ajans, 13.... Taksim, şarkı ve türküler, 13.30 Radyo salon orkestrası, 18.03 Radyo dans orkestrası, 18.40 Karışık şarkılar, 19.30 Ajans, 19.45 Serbest 10 dakika, 19.55 Piyano soloları, 20.15 Konuşma (Meslekler konuşuyor), 20.30 Müzik: Suznak makamından şarkılar, 21.00 konuşma (Ziraat Saati), 21.10 Müzik: Oyun havaları ve türküler, 21.35 Ankara Sonbahar at yarışlarının neticeleri, 21.45 Piyano soloları, 22.00 Dans müziği, 22.30 Ajans, 22.45 Anadolu Ajansının Spor servisi.

24.11.1941

7.33 Hafif parçalar, 7.45 Ajans, 8.00 Müzik programının devamı, 8.15 Evin saati, 8.30 Müzik programının son kısmı, 12.33 Müzik: Keman ve ud ile saz eserleri, 12.45 Ajans, 13.00 Muhtelif şarkılar, 13.30 Karışık program, 18.03 Müzik: Radyo dans orkestrası, 18.50 Müzik Fasıl heyeti, 19.30 Ajans, 19.45 Serbest 10 dakika, 19.55 Şarkı ve Türküler, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Bir halk türküsü öğreniyoruz. (Koyun), 21.00 Ziraat takvimi, 21.10 Hafif şarkı ve türküler, 21.30 Temsil: Kimgil ailesi, 21.45 Radyo senfoni orkestrası, 22.30 Ajans 22.45 Dans müziği.

25.11.1941

7.33 Hafif program, 7.45 Ajans haberleri, 8.00 Senfonik parçalar, 8.15: Evin saati, 8.30 Senfonik parçalar programının ikinci kısmı, 12.33 Şarkı ve türküler, 12.45 Ajans haberleri, 13.00 Şarkı ve türküler programının ikinci kısmı, 13.30 Müzik Karışık program, 18.03 Radyo salon orkestrası, 19.00 Fasıl heyeti, 19.30 Ajans 19.45 Serbest 10 dakika, 19.55 Hicaz makamından şarkılar, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Akordeon soloları, 21.00 Ziraat takvimi, 21.10 Haydn ve Mozart'ın eserlerinden, 21.30 Konuşma (100 sene önce nasıl yaşıyorduk?) 21.45 Klâsik Türk müziği programı, 22.30 Ajans haberleri, 22.45 Dans müziği.

26.11.1941

7.33 Müzik: Hafif parçalar, 7.45 Ajans, 8.00 Müzik programının devamı, 8.15 Evin saati, 8.30 Müzik programının son kısmı, 12.33 Müzik: Muhayyer makamından şarkılar, 12.45 Ajans, 13.00 Müzik: Şarkı ve türküler, 13.30 Karışık program, 18.03 Müzik: Radyo dans orkestrası, 18.25 Konuşma (Dış politika hâdiseleri), 18.45 Radyo çocuk klübü, 19.30 Memleket saat ayarı ve Ajans, 19.45 Serbest 10 dakika, 19.55 Radyo dans orkestrası, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Bir halk türküsü öğreniyoruz. Haftanın türküsü: Koyun), 21.00 Ziraat takvimi, 21.10 Müzik: Karışık şarkılar, 21.30 Konuşma (Sağlık saati), 21.45 Riyaseticümhur bandosu, 22.30 Ajans, 22.45 Cazband.

27.11.1941

7.33 Müzik: Hafif program, 7.45: Ajans, 8.00 Müzik programının devamı, 8.15 Evin saati, 8.30 Müzik programının son kısmı, 12.33 Karışık şarkılar, 12.45 Ajans, 13.00 Karışık şarkılar programının devamı, 133.30 Karışık program, 18.03 Muhtelif ma...lardan şarkılar, 19.00 Konuşma (Dertleşme saati), 19.15 Çigan havaları, 19.30 Ajans, 19.45 Yurttan sesler, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Türkçe film şarkıları, 21.00 Ziraat takvimi, 21.10 Şarkı ve türküler, 21.30 Konuşma (Şiir saati), 21.45 Radyo senfoni orkestrası, 22.30 Ajans, 22.45 Dans müziği.

28.11.1941

7.33 Müz...: Hafif parçalar, 7.45 Ajans, 8.00 Senfonik parçalar, 8.15 Evin saati, 8.30 Senfonik parçalar programının devamı, 12.33 Saz eserleri, 12.45 Ajans, 133.00 Şarkı ve türküler, 13.30 Karışık program, 18.03 Fasıl heyeti, 18.40 Dans müziği, 19.00 Konuşma (İktısat saati), 19.15 Film şarkıları, 19.30 Ajans, 19.45 Müzik Klâsik Türk müziği programı, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Karışık şarkılar, 21.00 Ziraat takvimi, 21.10 Temsil, 22.00 Radyo salon orkestrası, 22.30 Ajans, 22.45 Radyo salon orkestrası programının ikinci kısmı.

29.11.1941

7.33 Hafif program, 7.45 Ajans, 8.00 Senfonik parçalar, 13.33 Müzik: Türkçe plâklar, 13.45 Ajans haberleri, 14.00 Müzik: Türkçe plâklar programının devamı, 14.30 Ankara Sonbahar at yarışlarının tahminleri, 14.40 Riyaseticümhur bandosu, 18.03 Müzik: Geçit programı, 18.40 Radyo dans orkestrası, 19.00 Konuşma (kahramanlar saati), 19.15 Radyo Dans orkestrası programının ikinci kısmı, 19.30 Ajans, 19.45 Konuşma (İaşe saati), 19.55 Müzik: Fasıl heyeti, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Semai ve şarkılar, 21.00 Ziraat takvimi, 21.10 Dinleyici istekleri, 21.45 Konuşma (Günün meseleleri), 22.00 Radyo salon orkestrası, 22.30 Ajans, 22.45 Radyo salon orkestrası programının ikinci kısmı.

KAYIPLAR

Beşiktaş nüfus memurluğunda almış olduğum nüfus tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Cihannüma mahallesi, Cihannüma sokak No. 8 de Ahmet Şerafettin Erduyar. (37936)

* * *

Emlâk ve Eytam Bankasından aldığım 777 numaralı cüzdanımı ve tatbik mühürümü zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Ortaköy — Kuruçeşme arasında merhum Şeyhülislâm konağında mukim İbrahim Sami Gelenbe. (37925)

2269 numaralı otomobilin benzin karnesini zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Taksim: Mis sokak 27/2 numarada Cemil İnanlı. (37931)

SAHİBİ : *ASIM US*
Basıldığı yer : VAKIT Matbaası
Umumî neşriyatı idare eden
Refik Ahmet Sevengil

Kütahya Sulh Hâkimliğinden:

Kütahyanın Cedit mahallesinden ölü Osman oğlu Ömer Konuk ile ölü Mehmet çavuş oğlu Ali Vasfi Kamu... tun şayian mutasarrıf oldukları mezkûr mahallede kâin hudut ve esvafı sairesi şartnamesinde yazılı sekiz yüz lira muhammen kıymetli bir bap hanenin kabili taksim olmadığından satılarak şüyuun izalesine dair verilen karara binaen 19.12.941 Cuma günü saat 14 de mahkeme kaleminde açık artırma ile satılacaktır. Artırma şartnamesi 1.12.941 tarihinden itibaren açıktır. Almak istiyenler yüzde on nisbetinde teminat vermeğe mecburdur. Muayyen günde usulen nidadan sonra en çok artıran üzerinde bırakılır. Müşteri bir hafta zarfında parayı vermezse ihale bozularak on beş gün müddetle yeniden artırmaya çıkarılır. Bu ikinci artırmada en ziyade artıranın üzerine ihale olunur. İki ihale arasındaki fark ve faiz önce alandan tahsil olunur. İşbu gayri menkulün ihalesine kadar birikmiş vergi ve ev kaf borçlarile dellâliyesi alana aittir. Müşteri şartnamede yazılı bütün şeraiti kabul ve itiraz hakkını iskat etmiş sayılır. Fazla malûmat almak istiyenler mahkeme kaleminde mevcut 941 — 14 No.lı dosyadaki şartnameyi okuyabilirler. (37930)

GRİPİN

BAŞ, DİŞ, NEZLE. GRİP, ROMATİZMA
NEVRALJİ, KIRIKLIK VE BÜTÜN AĞRILARINIZI DERHAL KESER.
İcabında Günde 3 Kaşe Alınabilir. Her Yerde Pullu Kutuları Israrla İsteyiniz.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Mevcut şartname, nümune ve müfredat listeleri mucibince idare ihtiyacı için (153) kalem malzeme alınacaktır. Bunların 18 kalemi için son Türk — Alman anlaşmasından idarece kontenjan tefrik ettirilmiş olup diğerleri serbest kısımdan tedarik olunacaktır.

2 — Şartname, nümune ve listeler her gün Kabataşta Levazım Şubemizden alınabilir.

3 — Fob - Sif fiatlarını ayrı ayrı göstermek üzere her cins malzeme için vaki olacak kati tekliflerin 15.12.941 gününe kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğüne yapılmış olması lâzımdır.

4 — Bu malzeme için Almanyadan gayri memleketlerden dahi teklif yapılabileceği ilân olunur. (10261)

Türkiye Cumhuriyeti
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi: 1888. — Sermayesi: 1000,000,000 Türk Lirası.
Şube ve Ajans adedi: 265.
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

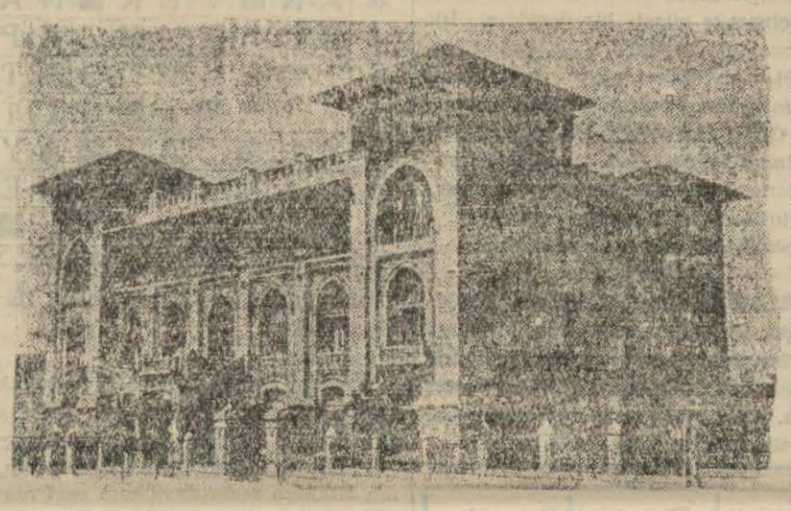

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	„	500	„	2,000	„	120 „ 40 „	4,800 „
4	„	503	„	2,000	„	120 „ 40 „	4,800 „
4	„	250	„	1,000	„	160 „ 20 „	3,200 „
40	„	100	„	4,000	„		

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Keşideler: 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birincikânun tarihlerinde yapılır.

İstanbul Belediyesi ilânları

Yollar Şubesi mütemadi tâmirat işçilerile göförleri için yaptırılacak 70 takım iş elbisesi açık eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 560 lira ve ilk teminatı 42 liradır. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 8.12.941 Pazartesi günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve 941 yılına ait Ticaret Odası vesikalarile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (10262)

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan :

41 - 854

Sefer oğlu ölü Nikolaki terekesine 8000 lira vermeğe borçlu Mehmet Alâettin ve Hasan Nurinin tasarrufları altında bulunan ve tamamına (144532) lira kıymet takdir edilmiş bulunan Boğaz içinde Arnavutköyünde birinci cephede eski 2 ve dört defa mükerrer (2 yeni, 2, 2-1, 2-2, 2-3, 2-1) numaralı kâgir sahilsaray ve kargısında sokak aşırı ahır mahallinin nısfının 180 hisse itibarile borçlulardan Alâettine ait (20) hissesi ile yine 180 hisse itibarile borçlulardan Hasan Nurinin varisleri Emine Bihter ve Ayşe İptihaca ait (20 hissesinin umumî hükümler dairesinde paraya çevrilmesine karar verilmiştir.

Gayri menkulün hududu: Sağı Ayazmadan dik aşağı piyasa tarikine müntehi olan tariki âm ve bazen Hoca Fatma hanım vakfından bostan, solu, Sait paşa uhdesinde olan sahilhane arsası Mehmet paşa köşkü ve Arnavut kariyesine giden tariki âm, önü tramvay caddesi; ve ahır mahallinin hududu: Sağı ve arka tarafları Cihanzade sahilhanesi, solu tariki âm ve adı geçen sahilhaneye ölü ayazmadan gelen tarik ile mahdut olup Sultan Beyazıt vakfından olan kısım 27330 lira 12 parmak, Hasan bey vakfına olan kısım 9285 sıra 12 parmak mikdarında kâgir sahilhaneyi ve karşısında sokak aşırı ahır mahallinden ibarettir.

Gayri menkulün evsafı: Büyük bina olan mektebin bodrum katında 4 salon ve 23 oda, altı helâ, iki kiler, iki hamam yeri bulunduğu bu katta zemini renkli çini ile döşeli iki salondan maadasının döşemeleri tahta tavanları bağdadi olduğu zemin katında binanın asıl antresini teşkil eden iki taraflı bir mermer merdivenli ve etrafı mermerli bir sahanlık 4 salon, aydınlık boşluğu, 24 oda, altı helâ, iki kiler, bir hamam yeri. bir hamam bulunduğu bu katta tavanlarının bağdadî olduğu, birinci katta 4 salon, 4 aydınlık boşluğu, 24 oda, altı helâ, iki kiler, bir hamam, bir hamam yerini müştemil bulunduğu binanın heyeti umumiye itibarile kâgir ve bakımlı ve mamur kullanılır ve istifade edilir; bir vaziyette bulunduğu ayrıca elektrik, kalörifer ve su tesisatını havi olduğu ancak satışa arzedilen bu gayri menkulün elektrik, kalörifer ve su tesisatının satışa dahil olmayıp hariç bulunduğu; büyük sahil sarayın iki yanında birbirine mütenazır ve yine cadde üstünde bulunan kâgir ve iki katlı diğer iki binanın beherinin de ait katlarında birer sofa, altışar oda, birer helâ, üst katlarında birer sofa, 4 der oda ve birer helâ bulunduğu, bunların da mamur kullanışlı bir vaziyette oldukları ve elektrik ve su tesisatını havi bulundukları ancak ve su tesisatının satışa dahil olmadığı, üst katlarının birisinin erkek diğerinin kız okulları için hastahane ittihaz edildiği, bir kat üzerine kâgir olarak iki bölükten ibaret olan ve eskiden has mutfak olarak kullanıldığı anlaşılan, mutfak iki bunun da halen talebe yemeklerini yapılıp pişirilmesine kullanılmakta olduğu ve mamur vaziyette bulunduğu ve yine mamur vaziyette olan ve yan sokakta ayrıca bir kapısı bulunan iki katlı kâgir usak dairesinde: Alt kattaki bodrum, üst katta bir sofa altı odayı havidir.

Ahçılar dairesi kâgir ve iki kattan ibaret olan bu binanın harap ve esaslı bir tamire muhtaç bi... nalde olduğu, eski mutfaklar bi... kat üzerine kâgir ve iki bölükten ... ibaret olup harap bir vaziyettedir. Yemek pişirilen mahallerinde kap... ve pencereleri yoktur. Mektebin arka cihetinde sağlam bir havu... vardır. Bahçede müteaddit ağa... lar ile sahil sarayın arkasında v... ittisalinde küçük abdest yerleri 7 adet helâ ve birer kapıcı odası az mutfak arkasında bir ahır v... bir odun deposu ve ayrıca bir kayıkhane ve odaları vardır. Arsa balık bu bina kâgirdir. Gayri men... kulün heyeti umumiye sahası tap... senedine nazaran 40631,50 murab... bat arşındır, yani 2330 murabba... metre olup binaların işgal ettikleri yerlerin de cem'an 3283 metre murabbaı bulunduğu, heyeti umu... miyesi 27330 dan binaların işgal ettiği 5383 çıkarılınca geriye kalan 37947 murabbaı metronun b... avlu ve bahçeyi teşkil ettiği ve bu bahçe avlusunda geniş ve yüksek ve metin müteaddit setler v... lup etrafı dahi avlu ve bahçe bölme duvarları vardır.

Bu gayri menkul umumi hüküm... ler dairesinde paraya çevrilecek tir.

1 — İşbu gayri menkul hisse... sesinin arttırma şartnamesi 1.12.941 tarihinden itibaren 941 854 numaralı dosya ile İstanbul beşinci icra dairesinin koridorun... daki şartname mahalline talik ... dilir. İlânda yazılı malûmattan fazla malûmat almak istiyenler 41 - 854 numaralı dosyayı tetkik etmek üzere dairemize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yü... karıda yazılı kıymetin yüzde bu... buçuğu nisbetinde pey akçesi ve ya millî bir bankanın teminat mektubunu tevdi edecektir.

3 — İpotek sahibi alacaklılara, diğer alâkadarların ve irtifak hakları sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile fa... ve masrafa müteallik olan iddia larının işbu ilân tarihinden beş gün içinde evrakı müsbitelerile memuriyetimize bildirmesi lâ... zım gelir, aksi halde hakları tapu sicillerile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gayri menkul 16.12.941 tarihinde salı günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttıranına ihale edilir. Şukadar ki arttırma bedeli gayri menkul için tahmin edilmiş olan kıymetin az yüzde 75 sini bulmamak ve ... tış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar ve gayri menkul ile temin edilmiş ise ... suretle rüçhan olan alacakların mecmuundan fazla olmak ve bun... dan başka paraya çevirme ve ... laştırma masraflarını tecavüz et... mek şarttır, Şayet böyle bir bedel teklif edilmisse en çok arttıran ... taahhüdü baki kalmak üzere art... tırma on gün daha temdit edile... rek 26.12.941 tarihine tesadüf ... den cuma günü saat 14 den 16 ... kadar yapılır.

5 — Gayri menkul kendisine ihale olunan bir kimse derhal ve ... verilen mühlet içinde parayı ver... mezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek te... lifte bulunan kimse arzetmiş oldu... ğu bedelle almağa razı olursa o... ne, razı olmazsa veya bulunmazsa ... hemen yedi gün müddetle arttır... maya çıkarılıp, en çok arttıranına ihale edilir. Bu iki ihalesindeki fark ve geçen günler için yüzde 5 te... hesap olunacak faiz ve diğer ma... rarlar ayrıca hükme hacet kalma... maksızın memuriyetimizce alıcı... dan tahsil olunur.

6 — Arttırma bedeli haricinde yalnız alıcı tapu ferağ harcını, ... senelik taviz bedelini ve ihale ka... rar pullarını vermeğe mecburdur. Müterakim vergiler, tenvirat ve tanzifat ve tellâliye resminden ... tevellit belediye rüsumu ve mü... terakim vakıf icaresi alıcıya ait olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur.

İşbu gayri menkul hissesini gösterilen tarihte İstanbul beşinci icra memurluğu odasında ve gös... terilen şartlar altında satılacağı ilân olunur.

(37934)

Danko yerine oturdu ve banka hakkındaki fikrini izah etmeğe başladı:

—İş çok kolay. Beş on milyonluk aksiya çıkarırız. Şunun, bunun parasını toplarız. Tabiî iyi faiz vermek şartiyle, tüccarlara, belediyeye, eğer hükûmet de zorda ise ona bir kaç milyonluk istikraz veririz. Bir nizamname hazırlarız. Kârın yarısını bize yarısını da aksiyonerlere taksim ederiz. Aksiyaların bir takımını kendimize bırakırız. Para ya koruz, ya koymayız. Bay Ganü sen nüfuzlusun. Bir kaç kapıya gider bir iki öksürürsün, iş olur biter.

Bay Ganü:

— "Bu senin ağzına göre kaşık değil! Bu iş için senden daha erbabları var: ko, onlar yapsın! Biz kendimize göre iş arayacağız, diye tavsiyede bulundu.

Guçuğlu ve Duçuğlu başlarını tasdik edici bir surette salladılar.

Bay Ganü hâkimane bir tavırla:

— Durun, şimdi ne düşündüğümü ben söyliyeyim, dedi. Biliyor musunuz ne yapacağız. Ne Rus traktiri ile onarız, ne de nasıl lâzımsa bir banka kurabiliriz. Hele Duçuğlu senin şu Rus kvas'ı hepten boş şey.. Ne yapacağımızı söyliyeyim mi?

Duçuğlu, Guçuğlu ve hırsız Danko sade kulak kesilmiş dinliyorlardı.

Bay Ganü:

— Ne yapacağımızı söyliyeyim mi? dedi.

Hırsız Danko asabi bir tavırla: Söyle, de! Yeter bizi üzdüğün, dedi.

— Acele etme! Çünkü aceleci köpek kör doğurur. Söyliyeyim mi? Baylar! Gazete çıkaralım! dedi ve çehresinde bir nese parladı.

Eğer bu anda bizim müzakere odasına bir deniz canavarı girmiş olsa idi, onları ancak bu kadar hayrete düşürebilirdi. İlk dakikada donmuş gibi yerlerinde kalan Duçuğlu, Guçuğlu ve hırsız Danko hayretle birbirine bakışmağa başladılar.

Bu bakışla: "Allah göstermesin! Bay Ganünün her hangi bir çivisi fırlamış olmasın?,, demek istiyorlardı. Ona ne gülmeğe ne de acımağa gelirdi. Çünkü birden parlayıverirdi.

Hele nihayet Guçuğlu korkar, morkar ona uzaktan uzağa bunu imâ etmeğe karar verdi:.

— Bay Ganü, zatınız affedersiniz, ama he-he-he! Zevzeklik etmeyi seversin! Yani zevzekliği seversin, demek istiyorum. He-he...

— Nasıl?

— Hayır be canım, yalnız söylemek istediğim şey şu, gazete filân lâfı ettin de, yani ciddî mi söyliyorsun, diyecektim!

— Ne demekmiş o "ciddî mi söyliyorsun?,, helbette ciddî söyliyorum. Bir gazete çıkarmak büyük marifet mi? Gözlerine bir perde koy (ona da lüzum yok!) Sağa, sola küfretmeğe başla! İşte sana gazete.

Hırsız Danko: Öyle olduktan sonra ben razıyım, dedi.

— Öyle zer, nasıl olacakmış. Avukat Gunü'yü çağırırız. O başmakalelerin ustasıdır. Biz ise kimi fıkra, kimi havadis, kimi telgraf haberleri yazarız. Mesele ötekini berikini maskara etmek değil mi? Bunun için de kim bilir ne felsefe lâzım değildir. Danko, ya şu avukat Gununun yazıhanesine git de onu buraya çağır gelsin!

Danko çıktıktan sonra Bay Ganü:

— Bu haydudu görüyor musunuz? dedi. Küfür için olduktan sonra eşi yoktur. Sana öyle bir küfür savurur ki böbreğin sızlar, herifi matıkaskara yappar. Ama eğri, ama doğru, müthiş rezil!

Hırsızın bu evsafından Guçuğlu ile Duçuğlu pek memnun olduğu söylenemez. Ayni zamanda onların fikrince Danko gazeteciliğe lâyik bir kimse değildi.

Onlar Türkiye zamanındaki gazeteciliği hatırlıyorlardı. Vakıâ o zamanlarda matbuat suyu bulandırmakta idi ama ne de olsa şimdiki gibi cehennemî iftira ve lânet lâvları saçan volkan değildi.